Планетамиз ХАБАРЛАРИ

СОВЕТ ТАКЛИФИНИ КЎПЧИЛИК ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 16 ноябрь. (ТАСС). Бош Ассамблея ҳозирги сессия кун тартибидаги энг асосий масала — «Халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик ва ядро қуролини қўллапишни абадий тақиқлаш тўғрисида»ги совет таклифи юзасидан мунозарани тугаллади.

БМТга аъзо бўлган давлатлар бу масалага бениҳоя муҳим аҳамият бераётганликларини муҳокама кўрсатди. Мунозараларда дунёнинг ҳамма асосий географик районларидаги кўпгина мамлакатларнинг делегациялари қатнашди. Улар совет таклифини бажонидил қўллаб-қувватлаб, бу масала юзасидан қарор қабул қилиниши давлатларнинг тинч-тотув яшашини мустаҳкамлаши шубҳасиз эканлигини, бу эса БМТнинг агрессияга, мустамлакачиликка, халқаро бебошлик ва жабр-зулмнинг ҳар қандай формаларига қарши муҳим ҳужжати бўлиб қолишини таъкидладилар.

Бош Ассамблеянинг якунловчи мажлисида сўзга чиққан СССРнинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Я. А. Малик шуни таъкидладики, бўлиб ўтган мунозара СССР, социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар тинчликсевар кучларнинг халқаро тинчлик ва хавфсизлик йўлидаги умумий курашида блокларга қўшилмаган давлатлар билан бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилаётганлигининг янги ишончли мисоли бўлди.

Бош Ассамблеядаги мунозарада Хитой вакили билан унинг албан гумаштаси айтган гаплар ҳамманинг энсасини қотирди. Ана шу икки мамлакатнинг вакиллари у мажлислар залидан бу мажлислар залига бориб, ҳамма жойда тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган таклифларга зид гапларни айтиб юришибди.

Хитой делегацияси, деди А. Я. Малик, БМТнинг энг асосий бош мақсадига — келажак авлодларни уруш кулфатларидан қутқариш мақсадларига қарши чиқмоқда. Хитой СССРнинг таклифига эътироз билдириб, халқаро муносабатларда куч ишлатишни давом эттириш тарафдори бўлиб қолмоқда, ядро қуролини абадий тақиқлашга эътироз билдириб эса, у ядро қуролини аслида қўлланиш тарафдори эканлигини билдирмоқда. Бу сиёсатни ниқоблаш учун учига чиққан антисоветизмдан фойдаланилмоқда.

Умуман мунозара амалий, ижобий тусда ўтганлигини совет вакили таъкидлади.

ҲИНДИСТОН. Жанубий-Шарқий Осиёда энг йирик корхона ҳисобланган Бокародаги металлургия заводининг биринчи навбати ишга туширилди. Совет Иттифоқининг техникавий ёрдамида қурилган бу завод қурилишида 70 мингдан зиёд ишчи ва инженер ишлаётир. Суратда: заводда ишлаётган совет ва ҳинд мутахассислари.

ТАСС фотохроникаси

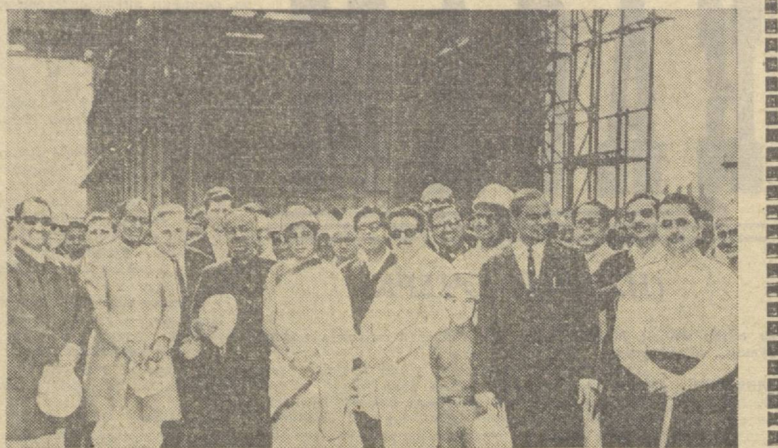

ЧИЛИ. Халқ бирлиги ҳукумати ҳокимият тепасига келгандан буён ўтган икки йил ичида Чили халқи катта муваффақиятларга эришди. Йирик мис кони «Эль—Тенненте» мамлакат мисининг учдан бир қисмини беради. Суратда: «Эль —Тенненте»нинг қуюв цехида.

АДН—ТАСС фотоси.

ДАВЛАТ СЕКТОРИНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН

КОТОНУ, 16 ноябрь. (ТАСС). Того ҳукумати мамлакат экономикасида давлат секторини кенгайтиришга имкон берувчи янги тадбирларни амалга оширди. Того министрлар кенгашининг Ломеда бўлиб ўтган мажлисида миллий страхование компанияси тузиш тўғрисида қарор чиқарилди. Бу янги давлат компаниясининг мақсади — мамлакатни иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришга кўмаклашишдир. У ўз фаолиятининг миқёси жиҳатидан ҳозирги вақтда Тогода мавжуд барча майда хусусий страхование компанияларига қараганда катта бўлади, дейилади ҳукуматнинг қарорида. Миллий страхование компаниясига жумладан республиканинг янги саноат корхоналари ва бошқа корхоналар асосий аъзо бўлиб кирадилар.

Того ҳукумати шунингдек дастлабки капитали 150 миллион африка франки миқдорида бўлган миллий савдо жамияти тузиш тўғрисида ҳам қарор чиқарди. Жамият капиталининг 50 проценти давлат тасарруфида бўлади.

ПОЧТА ХИЗМАТЧИЛАРИНИНГ ЗАБАСТОВКАСИ

ПАРИЖ, 16 ноябрь. (ТАСС). Франциянинг 90.000 дан ортиқ почта хизматчиси касаба союзларининг чақириғига биноан 24 соатлик забастовкада қатнашдилар. Улар моддий аҳволларининг яхшиланишини ҳамда иш ҳақи харид қилиш қобилияти таъминланишини талаб этдилар.

ПОЛЬШАДА РУС ТИЛИ

ВАРШАВА, 16 ноябрь. (ТАСС). Халқ Польшасидаги ҳар тўрт гражданнинг бири ҳозирги вақтда рус тилини ўрганмоқда. Польша аҳолисининг жуда кенг қатламлари орасида Совет Иттифоқининг тарихи, маданияти ва турмушига, рус тилига қизиқиш тўхтовсиз кучайиб бормоқда.

Рус тили умумий таълим мактабларида ўқитилмоқда, бундан ташқари мамлакатда рус тили муфассал программага мувофиқ ўргатиладиган 24 та мактаб бор. Шу мактабларнинг баъзиларида бир қанча дарсларни рус тилида ўтиш жорий қилинмоқда. Лекин мактаб ўқувчилари дарсдан ташқари вақтларда ҳам рус тилини ўрганиш билан шуғулланмоқдалар. Улар турли тўгаракларга қатнаб рус адабиёти ва шеъриятини ўрганмоқдалар, совет болалари билан хат ёзишмоқдалар, мактаб каникуллари даврида эса Совет Иттифоқига сафар қилмоқдалар.

Жуда кўп кечки ва сиртқи курсларда Польшанинг катта ёшдаги гражданлари ҳам рус тилини ўрганмоқдалар. Польша — Совет дўстлиги жамияти бош правлениеси ҳузуридаги рус тилини ўқитиш масалалари билан шуғулланувчи марказий комиссия рус тилини ўргатиш ва оммалаштиришни ўз ишининг асосий мақсади қилиб қўйган турли касб кишилари учун ихтисослаштирилган тил дарслари ўтказилмоқда. Бу дарсларда тингловчилар рус тилидаги махсус адабиётдан қандай қилиб фойдаланишни ўрганадилар.

Рус тили тобора оммалашиб бораётганлиги ва уни ўрганишга қизиқувчилар кўпаяётганлиги сабабли ўқитувчи кадрларга талаб ҳам ўсмоқда. Польша университетларидаги рус тили факультетлари ана шундай кадрларни тайёрлаб чиқармоқда.

КУБА ХАБАРЛАРИ

АВТОМАТЛАШТИРИШ ТУФАЙЛИ

Гуанахаи (Гавана вилояти)да энг йирик химия заводи қурилиб бўлди. Бу корхона йилига 900 минг куб метрга яқин ацетилен ишлаб чиқаради. Завод тайёрлаб бераётган маҳсулотлар карбид кальций ишлаб чиқарадиган заводга хомашё сифатида хизмат қилади. Янги корхонада кўпгина ишлар автоматлаштирилгани учун маҳсулот ишлаб чиқариш билан фақат 30 ишчи шуғулланади.

ЯНГИ БИРЛАШМА

Матансас вилоятида қишлоқ хўжалигининг тажриба бирлашмаси ташкил этилмоқда. Унда 150 минг қора мол ва механизациялаштирилган молхоналар бор. Бирлашманинг майдони 50 минг гектардан зиёд. Ерларнинг ярмидан кўпи экинзор ерлардан иборат. Шундай бирлашмалардан яна бештаси Кубанинг бошқа вилоятларида ҳам ташкил этилади.

ШАКАР ҚАМИШ ИНСТИТУТИ

Орьента вилоятининг Гуантанамо шаҳри яқинида Карлос Мануэл Сеспедес номидаги шакар-қамиш технологияси институти ишлаб турибди. Бу ерда уч йил мобайнида Куба қишлоқ хўжалигининг бу муҳим соҳаси учун энг керакли мутахассислар тайёрлаб чиқарилади. 500 киши ўқиётган институт ўзининг тажриба участкаларига эга. Бу ердаги шакар қамишлар орасида турли мамлакатлардан келтирилган хиллари ҳам бор.

Серафин МАРРЕРО, (АПН).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ХАРТУМ. Судан расмий шахслари, жамоатчилик вакиллари, журналистлар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 55 йиллигига бағишлаб совет маданий марказидаги кечада «Улуғ Октябрь ва миллий озодлик ҳаракати» деган мавзуда ўқилган лекцияни қизиқиб тингладилар. Улар совет кишиларининг ҳаёти ва СССР халқ хўжалигида эришилган муваффақиятлар тўғрисида ҳикоя қилувчи плакатлар ва фотосуратлар виставкаси билан танишиб чиқдилар.

«Ассахафа» газетаси шу ҳақда хабар бериб, Октябрь революцияси натижасида «қашшоқ омма В. И. Ленин бошчилик қилган большевиклар партияси раҳбарлигида ҳокимиятни ўз қўлларига олиб, мамлакатни социалистик ўзгартишлар йўлидан бошлаб борганликларини» таъкидлайди.

✦ ТОКИО. Алоқа ходимлари Умумяпония касаба союзларининг 20 мингдан кўпроқ аъзоси япон меҳнаткашларининг баҳорги юришларида қатнашганлиги учун касаба союз ҳаракати активлари яқинда кўплаб ишдан бўшатилганлигига қарши норозилик юзасидан кураш бошладилар.

Касаба союзлари алоқа муассасаларидаги 50 минг ишчини қисқартириш мўлжаллланганлигига қарши ҳам курашмоқдалар ва турмуш кечириш қимматлашганлиги муносабати билан янги йил арафасида нафақа берилишини талаб қилмоқдалар.

✦ НЬЮ-ЙОРК. Қўшма Штатларда тез расм бўлаётган гиёҳвандлик тобора кўп фожиаларга сабаб бўлмоқда. Расмий маълумотларга кўра, Нью-Йорк шаҳрининг ўзида 1971 йилда наша истеъмол қилувчилардан 1.268 киши ҳалок бўлганлиги рўйхатга олинган. Шу йилнинг дастлабки ўн ойида ҳам шаҳарда шунча гиёҳванд нобуд бўлган.

✦ НЬЮ-ЙОРК. Бу ерда урушга қарши ташкилотлар вакилларининг матбуот конференцияси ўтказилди. Улар барча американликларга мурожаат қилиб, Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчлик ўрнатиш тўғрисидаги битимни тезроқ имзолатиш учун оммавий ҳаракатни қўллаб-қувватлашга чақирдилар. «Студентлар сафарбарлик комитети»нинг миллий координатори Фред Ловгрен мамлакат бўйлаб қилган сафаридан қайтиб келгач, кўпчилик американликлар АҚШнинг Ҳинди-Хитой халқлари ишига ҳарбий аралашувига қарши чиқмоқдалар ва Вьетнамдаги можаронинг дарҳол бартараф этилишини талаб қилмоқдалар, деди.

Матбуот конференциясида 18 ноябрь куни Нью-Йорк, Вашингтон, Лос-Анжелес, Сан-Франциско, Чикаго, Бостон ва бошқа йирик шаҳарларда урушга қарши оммавий намойишлар ўтказилмоқчи эканлиги айтилди.

✦ БРАТИСЛАВА. Бу ерда Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқи Словакия ташкилоти район ва шаҳар бўлимларидаги рус тили ўқитувчиларининг семинари бўлиб ўтди. Семинар иштирокчилари шу кунларда ўн минглаб словаклар ўрганаётган рус тилини ўқитишнинг энг янги методлари ва формалари билан танишдилар.

✦ ДЕҲЛИ. Ҳиндистонда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 1971 йилнинг июнь ойидагига нисбатан шу йил июнь ойида 8.2 процент ошди. Мамлакат ҳукуматининг расмий статистика ҳисоботида шу маълумот эълон қилинди.

✦ АФИНА. Пирейдан тўрт миля масофада Греция ҳарбий денгиз кучлари кемаси билан Грециянинг жуда катта танкери тўқнашуви натижасида 45 киши ҳалок бўлди ёки бедарак йўқолди. Кейинги даврда Греция соҳилларида кемаларнинг бундай катта тўқнашуви бўлган эмас. (ТАСС).

КУБАДА КОНТРРЕВОЛЮЦИОНЕРЛАР ҲУКМ ҚИЛИНДИ

ГАВАНА, 15 ноябрь. (ТАСС). Пинар-дель-Рио вилоятида республикадаги социалистик қурилишга ҳалақит беришга интилиб, иш олиб бораётган бир группа контрреволюционерларни Куба давлат хавфсизлиги органлари қўлга туширишди. Контрреволюционерлар маъмурий лавозимларга ўтиб олиб, корхоналарнинг нормал ишлашини бузишга интилганлар, ишчилар ва деҳқонлар орасида душманлик пропагандаси олиб борганлар.

Куба халқи душманларининг ниқобини йиртиб ташлашга меҳнаткашларнинг хушёрлиги ёрдам берди. Вилоятнинг революцион трибунали жиноятчиларни қаттиқ жазолаб, турли муддатлар билан озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилди.

АҚШда қор бўрони

НЬЮ-ЙОРК, 16 ноябрь. (ТАСС). Йилнинг шу фасли учун хос бўлмаган кучли қор бўрони натижасида Американинг шарқи-шимолий штатларининг кўпгина қисмида қалин қор ёғди. Кучли довул ва шу довул натижасида пайдо бўлган улкан тўлқинлар буюк кўл соҳилларида жойлашган посёлкаларни вайрон қилиб кетди.

ВЕРМОНТ, Нью-Гэмпшир, Массачусетс ва Мэн штатларида қор бўрони вақтида бир неча киши ҳалок бўлди. Ҳаммадан кўра кўпроқ Эри кўли соҳили шикаст кўрди. Бу ердаги минглаб кишилар ўз уй-жойларини ташлаб кетишга мажбур бўлдилар. Кўрилган моддий зарар бир неча миллион доллар деб ҳисобланмоқда.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.15 — ТОШКЕНТ. 9.20 — Янгиликлар. 9.30 — Цирк томошалари. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — Мультфильмлар. 11.40 — Музикали учрашувлар. 12.10 — Бадиий фильм. 13.45 — Халқ ижодкорларининг телефестивали 15.15 — «Здоровье». 15.45 — Бадиий фильм. 17.30 — ТОШКЕНТ. 17.35 — «Бойчечак». 18.05 — «Звездочка». 18.15 — Бизнинг суҳбат. 19.00 — Концерт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Истиқбол эгалари. 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — Ахборот. 20.55 — Пахта усталари минбари. 21.10 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Қишлоқ изқувари** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.00 — МОСКВА. **Хоккей: «СПАРТАК» (Москва) — «ТОРПЕДО» (Горький).** 19.15 — Хатларингизга жавоб берамиз. 19.45 — **Ботир Зокиров куйлайди.** 20.15 — **Э. Багрицкий.** Лирика. 20.30 — Кинопанорама. 22.00 — ТОШКЕНТ. Мардлик — мангулик. 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.15 — **Душанба кўрсатувлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 18/XI да **Тонг олдидан,** 19/XI да **Этик кийган мушук** (кундузи), **Травиата** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/XI да **Имон,** 19/XI да **Йўлчи Юлдуз** (кундузи), **Самандар** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18/XI да **Ҳотинимнинг эри,** 19/XI да **Ҳалима,** 20/XI да **Менинг жанатим.**

КИНО

19 лар комитети — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 минутда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ижорск батальони — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тилла зирак — НАВОИЙ НОМЛИ (кундуз ва кечқурун).

Қопқон — ҲАМЗА НОМЛИ (кундуз ва кечқурун).

Менинг исмим масхарабоз — «СПУТНИК» (кеч соат 7 ва 8 да).

Аёллар ва берсальерлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Эркак ва аёл (жуфт соатларда). **Мессе фермасининг сири** (тоқ соатларда): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Ҳар куни ҳангома (жуфт соатларда), **Бу телба дунё** (кундуз соат 12. 4. 5, кеч 7 ва 8 да): — «ДРУЖБА».

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

18 НОЯБРДА СССРнинг 50 йиллигига бағишланган

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

РАШИД ҲАМРОЕВ

«ТОНГ ОЛДИДАН»

(«Перед зарей»)

3 пардали опера.

Либретто автори — ИЗЗАТ СУЛТОН.

Постановкачи-режиссёр — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати М. САЪДУЛЛАЕВ.

Дирижёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти Ф. ШАМСУДДИНОВ.

Рассом — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Т. ШОРАҲИМОВ.

Балетмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист И. ЮСУПОВ.

Хормейстерлар — С. ШОДМОНОВ, М. ЯНДРИНСКАЯ.

Дирижёр ассистенти — Ҳ. ШАМСУДДИНОВ.

20 НОЯБРДАН 2 ДЕКАБРГАЧА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

«УЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ

РЕСПУБЛИКА БАЗАСИДА (Радость кўчаси, 5-уй)

1973 йил учун чакана савдо ташкилотларига маданий-маиший, уй-рўзғор буюмларини ва спорт товарларини улгуржи тартибда сотиш бўйича

ЯРМАРКА ЎТКАЗИЛАДИ

Ярмаркага республика давлат савдосининг чакана савдо ташкилотлари ва корхоналарининг вакиллари таклиф этилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг коллективи шу институт ходими С. Патхуллаевга отаси

Патхулла НИҒМАТУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

20 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.50 — Болалар учун музикали кўрсатув. 18.30 — Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи. **Чечен-ингуш АССР** (Москва). 19.00 — Музика истиқболи эгалари. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Халқаро понорама (Москва). 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — Ахборот. 20.55 — **Она** (теленовелла). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Пахтакорларнинг меҳнат рапортлари. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.50 — МОСКВА. 17.55 — Янгиликлар. 18.00 — «Изловчилар». 18.30 — ТОШКЕНТ. 19.00 — МОСКВА. 20.00 — Илмий техника тараққиёти учун. 20.30 — Бадиий фильм. 22.00 — Чолғу куйларидан концерт (Тошкент). 22.30 — Союзлар уйининг колонна залидан **Жамбул Жабаев** ижодига бағишланган кеча олиб кўрсатилади. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

21 НОЯБРЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Санъат ғунчалари. 18.30 — Мультфильм. 18.50 — Бадиий ҳаваскорлар концерти. 19.20 — Ахборот. 19.35 — Дўстлик йўллари. 19.55 — Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион халқ университети. 20.25 — Ўн минут музика. 20.35 — Ахборот. 20.50 — Илғорлар даврасида. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Бизнинг суҳбат. 22.45 — **Гладиатор** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.35 — МОСКВА. 17.40 — Янгиликлар. 17.45 — Музикали театр. 18.30 — Фан оламида. 19.00 — Эстрада концерти. 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.20 — Телеспектакль. 22.00 — Спортлото. 22.10 — Хотин-қизлар, сизлар учун! 22.30 — МОСКВА. **Хоккей:** ЦСКА — «Спартак». УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 21.00 — Тошкент янгиликлари. 21.20 — **Жиноят қидирув инспектори** (бадиий фильм).

22 НОЯБРЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.50 — Оталаримиз жасорати. 18.30 — Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи. **УДМУРДИСТОН АССР** (Москва). 19.00 — Ахборот. 19.15 — Навоий шаҳрининг истиқболи. 19.35 — **Шиддат** (бадиий фильм). 20.55 — Миллионлар ленинча университети. 21.10 — Ўн минут музика. 21.20 — Ахборот. 21.35 — **Вилоят Оқилова** рақсга тушади. 22.00 — МОСКВА. **Футбол:** «Динамо» (Киев) — «Заря». 23.45 — Ҳужжатли фильм. 24.00 — «Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.50 — МОСКВА. 17.55 — Янгиликлар. 18.00 — Буратино кўргазмаси. 19.00 — МОСКВА. 20.00 — Оила шарафи. 20.30 — **Икки Фёдор** (бадиий фильм). 22.00 — ТОШКЕНТ. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 19.40 — Тошкент янгиликлари. 20.00 — Рус музикасининг классиклари. **А. ГЛАЗУНОВ.** 20.55 — **Нон ва заранг дарахти барги** (ҳужжатли фильм).

23 НОЯБРЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 17.35 — ТОШКЕНТ. 17.40 — Мультфильм. 17.50 — «Орзу». 18.30 — Социализм дунёси (Москва). 19.00 — «Звезда Востока» журнали саҳифаларида. 19.40 — Ахборот. 20.00 — Ленинча миллионлар университети (Москва). 20.30 — Дўстлик экрани 22.00 — «Вақт» 22.30 — Ахборот. 22.45 — Концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.35 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. Врач маслаҳати. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Фильм-концерт. 19.55 — Коммунистлар ҳақида ҳикоялар. 20.25 — МОСКВА. **Олти ошиқ** (телеспектакль). 22.00 — Телефильм. 22.30 — **Хоккей.** «Динамо» — СКА (Ленинград). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 20.00 — ТОШКЕНТ. Фильм-концерт. 20.40 — Тошкент янгиликлари. 21.00 — Музикали кўрсатув. 21.50 — Ҳужжатли фильм.

24 НОЯБРЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 17.50 — ТОШКЕНТ. 17.55 — Ўсмирлар учун кўрсатув. 18.30 — Концерт. 19.00 — Ахборот. 19.20 — «Бўстон». 20.30 — Ахборот. 21.00 — «ВАҚТ». 21.30 — ТОШКЕНТ. 21.50 — Ўн минут музика. 22.00 — МОСКВА. Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи **Озарбайжон ССР.** 24.00 — **Хоккей:** «Спартак» — «Химик». ИККИНЧИ ПРОГРАММА — 11.30 — ТОШКЕНТ. **Олдинда бир кун бор** (бадиий фильм). 17.35 — МОСКВА. 21.00 — ТОШКЕНТ. 21.30 — МОСКВА. Акробатика бўйича халқаро мусобақалар. 22.00 — ТОШКЕНТ. Ўзбекистон комсомоли. 22.35 — Совет киноси усталари. **Борис Кимёгаров.** УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. **Хоккей:** «Спартак» (Тошкент) — СКА (Новосибирск). 21.15 — Тошкент янгиликлари. 21.35 — «Тўлқинда—02». 22.05 — Бадиий фильм.

25 НОЯБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА — 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Хужжатли фильм. 10.20 — **Телеминиатюралар.** 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — Мультфильмлар. 11.40 — Музикали учрашувлар 12.10 — Фан ва маданиятнинг муҳим масалалари. 12.40 — Қўғирчоқ фильм. 13.00 — **Д. Локшин** чалади. 13.15 — Жанубий Сахалин телестудиясининг программаси. 14.00 — **Москва—Генуя** (бадиий фильм). 15.45 — Музикали турнир. 16.45 — ТОШКЕНТ. 16.50 — Кинотопишмоқ. 17.25 — Ахборот. 17.40 — «Замандас». 18.20 — **Ғалати гаров** (бадиий фильм). 19.35 — Оламда нима гап?. 19.55 — «Пахтакор» билан учрашув. 20.40 — Ахборот. 21.00 — Ғазал ва мақом кечаси. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ҳинд куйларидан концерт. 23.20 — МОСКВА. ИККИНЧИ ПРОГРАММА — 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 16.45 — МОСКВА. 17.15 — **Ҳайвонот оламида.** 18.15 — Хатларингизга жавоб берамиз. 18.30 — **Хоккей:** ЦСКА — «Торпедо» (Горький). 19.15 — Ҳужжатли фильм. 20.50 — Лўли барони (спектакль). УЧИНЧИ ПРОГРАММА — 18.30 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

26 НОЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — «Гулхан» журнали саҳифаларида. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Светафор». 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник». 11.40 — Музикали киоска. 12.10 — Адабий учрашувлар. 12.50 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 13.50 Бадиий фильм. 15.00 — Мультфильмлар. 15.30 — Қишлоқ янгиликлари. 16.30 — ТОШКЕНТ. 16.35 — «Звездочка». 17.15 — Ўйлаб топ? 17.45 — Мультфильм. 18.05 — Ахборот. 18.20 — Ўн минут музика. 18.30 — Телеминиатюралар. 19.10 — Ахборот. 19.30 — Ўзбекистон чорвадори. 20.00 — **Марҳабо талантлар** (Тошкент области). 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Оталар сўзи, ақлнинг кўзи».** ИККИНЧИ ПРОГРАММА — 9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 16.30 — МОСКВА. 17.00 — Концерт. 17.20 — «Изланиш». 18.05 — Спорт программаси. 19.05 — Жанубий Рио-Гранде. 19.30 — **Душманлар** (телеспектакль) 22.00 — Тошкент. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. — 17.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142 коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. 271. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 34697. Р. 03823.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ВЦСПСНИНГ ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ТАЙЁРЛАШНИ КЎПАЙТИРИШ БЎЙИЧА ЧОРВАДОРЛАР ЎРТАСИДА БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ ҚИЗИТИБ ЮБОРИШ ТЎҒРИСИДАГИ ҚАРОРИ МЕҲНАТКАШЛАР МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА ҚИЛИНАЁТГАН БУЮК ҒАМХЎРЛИКНИНГ ЯНА БИР ЁРҚИН ИФОДАСИДИР.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Советиа ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 19 ноябрь 1972 йил якшанба ◆ № 272 (15.443) ◆ Баҳоси 2 тийин.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг қарори

1972—1973 ЙИЛ ҚИШ ФАСЛИДА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ТАЙЁРЛАШНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН ЧОРВАЧИЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ АВЖ ОЛДИРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети қарор қиладилар:

1. 1972—1973 йил қиш фаслида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида илғор фермалар, бригадалар, колхозлар, совхозлар коллективларининг ташаббуси маъқуллансин.

Иттифоқдош республикаларнинг Коммунистик партиялари Марказий Комитетлари, область, ўлка, округ, шаҳар, район партия комитетлари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область, округ ва район Советларининг ижроия комитетлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари колхозчиларнинг, совхозлар ишчиларининг, фермалар ва бригадалар коллективларининг, колхозлар, совхозлар, районлар, округлар, областлар, ўлкалар, автоном ва иттифоқдош республикаларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ташкил этиш соҳасидаги оммавий-сиёсий ишларни кенг миқёсда авж олдирсинлар.

Белгилаб қўйилсинки чорва қишловини муваффақиятли ўтказган ҳамда гўшт, сут, тухум, жун ва бошқа маҳсулотларни етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган халқ хўжалик планларини ва мажбуриятларни бажаришда юксак кўрсаткичларга эришган, шу маҳсулотларни етиштириш ва харид қилишни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан кўпайтиришни, айни вақтда чорва туёғини кўпайтириб, унинг маҳсулдорлигини оширишни таъминлаган республикалар, ўлкалар, областлар, миллий округлар, районлар, колхозлар, совхозлар, фермалар ва чорвачилик бригадалари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиблари деб топилади.

2. Чорвачилик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолибларини мукофотлаш учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг 300 та Қизил байроғи таъсис этилсин. Шундан:

иттифоқдош республикаларни мукофотлаш учун — 6 та Қизил байроқ ва 50 минг сўмдан 100 минг сўмгача пул мукофоти;

автоном республикалар, ўлкалар ва областларни мукофотлаш учун — 34 та Қизил байроқ ва 25 минг сўмдан 50 минг сўмгача пул мукофоти;

Районлар ва миллий округларни мукофотлаш учун — 260 та Қизил байроқ ва 5 минг сўмдан 15 минг сўмгача пул мукофоти.

3. Колхозлар, совхозларни ва бошқа давлат хўжаликларини мукофотлаш учун СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги билан қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ишчилари ҳамда хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг 2000 та Қизил байроғи таъсис этилсин. Қизил байроқлар билан мукофотланган хўжаликларга айни вақтда СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги белгилайдиган шартлар асосида мукофотлар (автобуслар ва бошқа автомашиналар) ҳам берилади.

4. Чорвачилик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан колхоз ва совхозларнинг чорвачилик фермаларини ҳамда бригадаларини мукофотлаш учун СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги билан қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ишчилари ҳамда хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғини таъсис этиш тўғрисидаги таклиф қабул қилинсин.

Фахрий ёрлиқ иттифоқдош ва автоном республикаларнинг, ўлкалар ва областларнинг қишлоқ хўжалик ҳамда касаба союз органлари қарорига мувофиқ СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги билан қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ишчилари ҳамда хизматчилари касаба союзи Марказий Комитети номидан берилади.

5. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида республика, ўлка, областда энг яхши кўрсаткичларга эришган фермалар билан бригадаларнинг коллективлари, чорвачилик илғорлари учун республика ва маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобидан маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг конкрет тадбирларини белгилаш иттифоқдош республикалар Коммунистик партияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига, касаба союз ва қишлоқ хўжалик органларига топширилсин.

6. Чорвачилик ходимлари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг якунлари 1973 йил 1 июлгача бўлган аҳволга қараб, 1972 йил тўртинчи квартали ва 1973 йилнинг биринчи ярмидаги кўрсаткичларни ҳисобга олган ҳолда чиқарилсин.

7. Иттифоқдош республикалар Коммунистик партиялари Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг катта натижаларга эришган ҳамда 1972 йил тўртинчи квартали ва 1973 йилнинг биринчи ярми якунларига мувофиқ маҳсулот етиштиришни кўпайтириш ва чорва маҳсулдорлигини ошириш планларини ва социалистик мажбуриятларини бажаришда меҳнат шижоати намуналарини кўрсатган чорвачилик ходимларини СССР орденлари ва медаллари билан мукофотлашга тақдим этишга рухсат берилсин.

8. Иттифоқдош республикалар Коммунистик партиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область шаҳар, район партия комитетларига, марказий ва маҳаллий газеталар ҳамда журналларнинг, радио эшиттириш ва телевидение редакциялари зиммасига чорвачилик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси республикаларда, ўлкалар, областлар, районларда, колхоз ва совхозларда, бригада ва фермаларда қандай давом этаётганлигини батафсил ёритиб бориб, ишлаб чиқариш илғорлари-новаторларининг тажрибасини ҳар томонлама пропаганда қилиш мажбурияти юклатилсин.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС қаттиқ ишонч билдириб айтадиларки, қишлоқ хўжалик меҳнатчилари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, 1972-1973 йилларда гўшт, сут ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштириш ва тайёрлашда катта-катта муваффақиятларга эришадилар.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

АҲДИМИЗ ҚАТЪИЙ

Колхозимиз — кўп тармоқли хўжалик. Пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам хўжалик экономикасида муҳим ўрин тутади. Баъзи бир хўжаликларда пахтадан келган даромад чорвачиликдаги камоматни қоплаб, бунинг оқибатида умумий фойда камаяди. Хўжалик аъзоларининг моддий манфаатдорлиги пасаяди. Бизда эса бунинг акси. Чорвачилик ўзини тўла қоплаш билан бирга озмунча даромад келтирмайди. Шунинг учун ҳам чорва маҳсулотлари етиштириш йил сайин кўпайиб бормоқда.

Озуқа—чорва маҳсулотларини кўпайтиришда муҳим омил ҳисобланади. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти озуқа мўлкўлчилигини таъминлашни ҳамиша диққат марказида тутади. Натижада ҳар йили чорва молларимизни қишловдан тўқ ва семиз олиб чиқяпмиз. Маҳсулот етиштириш йилнинг ҳамма фаслларида олдиндан режалаб қўйганимиздек бўляпти. Махсус манкажўхорикорлик бригадалари ва ем-хашак тайёрловчи группалар 1,5-2 йиллик миқдорида озуқа запаси тайёрладилар.

Колхозимиз чорвадорлари СССР ташкил этилганлигининг ярим асрлик тўйини муносиб кутиб олиш учун йил бошидан буён мусобақалашиб ишладилар. Мана энди сувдан ғалвир кўтариладиган фурсат келди. Ҳозироқ колхозимиз бўйича 545 тонна ўрнига 590 тонна сут топшириб, йиллик план ошириб бажарилди. Биз бу билан ҳам кифояланиб қолмоқчи эмасмиз. Шу неча-кундузда фермамиздаги 245 соғин сигирнинг ҳар биридан 10-12 литрдан сут соғиб олинаётир.

Умум меҳнатига ўзимнинг ҳам оз бўлсада улуш қўшаётганимдан фахрланаман. Шу кунгача 18 сигирнинг ҳар биридан уч минг бир юз литрдан сут соғиб олдим. Йил охиригача бу кўрсаткични уч минг беш юз килограммга етказиш ниятим бор.

Розия **МУҲАМЕДОВА**,
Тошкент область Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг сут соғувчиси.

Ж. Тўраев фотоси.

ВИЗИТ ТУГАДИ

БХР ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат кенгашининг Раиси Тодор Живков бошчилигидаги Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси 18 ноябрда Москвадан ватанига жўнаб кетди.

Делегация КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан 13 ноябрдан бери расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турди. Болгар дўстлар Москвадан ташқари, Тбилисига бориб келдилар.

Болгар дўстлар тушган машиналар ўтган магистраллар БХР билан СССРнинг давлат байроқлари ҳамда Совет Иттифоқи ва Болгария Халқ Республикасининг қардош халқлари ўртасидаги абадий дўстликни шарафловчи сўзлар ёзилган транспарантлар билан безатилган эди. Партия-ҳукумат делегациясининг аъзоларини пойтахтнинг минглаб аҳолиси қизғин табриклаб турди.

Иккала қардош мамлакатнинг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Болгариянинг раҳбар арбобларини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Болгар дўстларнинг жўнаб кетиши шарафига Қуролли Кучларнинг уч тури — пиёдалар, учувчилар, денгизчилардан иборат фахрий қоровул саф тортди.

Фахрий қоровул бошлиғи партия-ҳукумат делегациясининг бошлиғи Тодор Живковга рапорт берди. Давлат гимнлари янгради.

Л. И. Брежнев ва Тодор Живков ўртоқлар совет жангчилари сафи олдидан ўтдилар. Москва меҳнаткашларининг аэродромга келган вакиллари қардош болгар халқи вакилларини самимий табрикладилар. Совет — болгар дўстлиги, Болгария Коммунистик партияси шарафига, болгар меҳнаткашлари шарафига табрик сўзлари айтилди.

Фахрий қоровул совет ва болгар раҳбарлари олдидан тантанали марш қилиб ўтди.

Совет раҳбарлари Тодор Живков билан, Болгариянинг бошқа партия ва давлат арбоблари билан самимий, қардошларча хайрлашиб қолдилар. Пионерлар болгар ўртоқларга гуллар тутишди.

Бир неча дақиқадан сўнг самолёт осмонга парвоз қилиб, Софияга йўл олди. (ТАСС).

ҚИШЛОВ — СИНОВ

ИЛҒОР СУТ СОҒУВЧИ ДАЪВАТ ЭТАДИ

Чорвадорлар ҳаётида энг масъулиятли дамлар бошланяпти. Чорва қишловига саноқли кунлар қолди. Қиш қандай келади? Бу номаълум. Лекин чорвадор ҳар қачон узоқни ўйлаб иш тутиши, ҳар қандай шароитда ҳам мўлжалдагидан ортиқроқ ем-хашак тайёрлаши зарур. Ана шундагина қишнинг изғирини, қор-бўрони қўрқинчли эмас. Мен кўп йиллик тажрибамда мана шуларга гувоҳ бўлдим. Қайсики чорвадор ёзда қиш ғамини пухтароқ ўйлаган бўлса, қиш кунларини хавф-хатарсиз ва ташвишсиз ўтказади.

Узоқ йиллардан буён колхоз сут-товар фермасида меҳнат қилиб келаётирман. Бу соҳада эришган ютуқларим чакки эмас. Колхоз сут-товар фермасига ишга келганимдан буён бу ердаги меҳнат шароити менинг кўз ўнгимда тубдан ўзгарди. Оддийгина бир мисол: илгари фермада иқтисодий кўрсаткичлар билан ҳеч ким жиддий шуғулланмас эди. Бир сигирдан қанча сут олинади? Қайси мавсумда сигирларни қандай озуқа рациони билан боқиш керак? Бир центнер сут учун қанча маблағ сарфланади? Сут-товар фермаси қанча даромад бериб, қанча маблағ сарф бўлади? Бундай кўрсаткичлар билан тўғриси ҳеч ким жиддий қизиқмасди. Сигирлар қўлда соғилар, қўлда хашак тўпланар эди. Фермадаги ишларнинг асосий қисми қўл кучида бажариларди. Энди аҳвол бутунлай ўзгариб кетди. Чорвадорлар, шу жумладан сигир соғувчилар билимдон ва ҳисобдон бўлиб қолишди. Сигирларни зоотехника қоидалари асосида боқиш йўлга қўйилди. Бу, сигирлар зотини яхшилаш, маҳсулдорликни ошириш, озуқа базасини мустаҳкамлаш демакдир. Энди ҳар бир чорвадор маҳсулот таннархини камайтириш ва сифатини ошириш ҳақида ўйлайди. Шуниси қувончлики, сут-товар фермаларидаги ишларнинг деярли ҳаммаси механизациялашди. Сигирларни машина соғади, ем-хашак тайёрлашда ва уни фермаларга ташиб келтиришда ҳам асосий куч — машиналардир.

Чорвачиликдаги бу улкан тараққиётни кўз олдимга келтириб шодланиб, қувониб кетаман. Бир ғайратга ўн ғайрат қўшилиб кетади. Лекин чорвачиликдаги ишларнинг юксак даражада механизациялашуви чорва маҳсулотлари етиштиришда одамларнинг ролини камайтирган, уларга ҳеч қандай иш қолдиргани йўқ, деган маънони англатмаслиги керак. Чорвадор эндиликда кўпроқ янги тажрибалар ҳақида ўйлаши, фермалардаги меҳнат шароитини янада енгиллаштириши, мумкин қадар кўпроқ иқтисодий тежамкорлик ва коллектив даромади ҳақида қайғуриши лозим бўлиб қолди.

Мен сут-товар фермасига ишга келган дастлабки йилда ҳар бош сигирдан 2 минг литрдан сут соғиб олган эдим. Ўтган йили соғиб олинган сут миқдорини 3500 литрга етказдим. Юбилей йилида янада юксак марраларни кўзлаб ишламоқдаман. Боқимимдаги ҳар бош сигирдан 3700 литрдан сут соғиб олиш ниятим бор. Ўтган ўн ойда 175 тонна сут тайёрладим. Фермамиз коллективининг эришаётган меҳнат ютуқлари ҳам чакки эмас. Йил сайин қувончли натижаларни қўлга киритишга муваффақ бўлаётирмиз.

Лекин халқимизнинг чорва маҳсулотларига тобора ортиб бораётган эҳтиёжи ҳисобга олинадиган бўлса, бу соҳада ҳали кўп ишлар қилишимиз керак. Бир киши ёки бир коллективнинг муваффақиятлари билан узоққа бориб бўлмайди. Ҳамма баравар илғорликка интилганда, барча коллективларда ички резервлар тўла ишга туширилгандагина коммунизмнинг моддий-техника базаси тезроқ яратилади. Фермамиз коллективи буни тўла англаган ҳолда ташаббус кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Колхозимиз чорвадорлари зиммадаги шарафли вазифаларни англаган ҳолда давлатга сут, гўшт ва бошқа чорва маҳсулотлари сотиш йиллик планларини аллақачон ортиғи билан бажардилар. Бунда фермамиз коллективининг муносиб меҳнат улуши бор.

Эришилган ютуқлар билан кифояланиб қолиш тараққиёт йўлларига ғов бўлади. Коммунистик партиямиз ҳар қачон эришилган муваффақиятларга танқидий кўз билан қараш, ютуқларни мустаҳкамлаб бориш ва кенгайтириш зарур деб таълим беряпти. Биз чорвадорлар шу йўлдан боряпмиз. Тез кунда чорва қишлови бошланади. Бизнинг хўжалигимизда қишлов учун 3225 тонна дағал хашак, 3528 тонна силос, 1329 тонна сенаж ва бошқа хил омухта емлар тайёрланди. Чорва бинолари сифатли ремонт қилинди.

Муҳтарама ҒАФФОРОВА,
СССР Олий Советининг депутати, Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг сигир соғувчиси.

УЛКАН ХИРМОНГА

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 18 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалиги планига нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машина терими: Бир кунда	Шу жумладан машина терими: Мавсум бошидан
ҚАШҚАДАРЁ	0,23	131,37	0,24	107,99
СИРДАРЁ	0,13	125,20	0,02	125,04
АНДИЖОН	0,44	114,67	0,29	136,18
НАМАНГАН	0,21	112,26	0,14	169,90
ТОШКЕНТ	0,16	109,75	0,02	110,16
ФАРҒОНА	0,71	107,19	0,42	112,34
Сурхондарё	0,45	98,68	0,46	87,76
Бухоро	0,49	95,65	0,78	83,31
Самарқанд	0,80	94,20	0,53	95,22
Хоразм	0,65	87,88	1,02	85,17
ҚҚАССР	0,73	83,50	0,58	78,46
Республика бўйича:	0,47	105,35	0,38	109,86
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
ҚАШҚАДАРЁ	0,64	124,05		
Сурхондарё	0,69	89,97		
Бухоро	0,64	86,93		
Республика бўйича:	0,72	103,27		

Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг Совет Иттифоқига қилган визити тўғрисида

СОВЕТ—БОЛГАРИЯ ҚЎШМА АХБОРОТИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Тодор Живков бошчилигидаги Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси расмий дўстлик визити билан 1972 йил 13 ноябрдан 18 ноябргача Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турди.

Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси Москва ва Тбилиси шаҳарларининг меҳнаткашлари билан дўстона учрашувлар ўтказди, бир қанча корхона ва муассасаларни бориб кўрди. Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг СССРда бўлиши Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Болгария Коммунистик партияси ўртасидаги, совет халқи билан болгар халқи ўртасидаги қардошларча дўстлик ва бузилмас бирликнинг янги ёрқин намойишига айланди. Делегация ҳамма жойда самимий ва қизғин кутиб олинди, бу эса совет халқи интернационализмининг, Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси халқларини боғлаб турган чинакам традицион қардошлик ҳис-туйғуларининг ифодаси бўлди.

Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси Совет Иттифоқида бўлган чоғида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгаши Раисининг биринчи ўринбосари, Болгария деҳқонлар халқ союзининг секретари, Ватан фронти миллий кенгашининг раиси Г. Трайков ва Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси С. Тодоров ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Бу музокараларда:

(Давоми иккинчи бетда).

БОЛГАРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ҚИЛГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

СОВЕТ—БОЛГАРИЯ ҚЎШМА АХБОРОТИ

(Боши биринчи бетда).

— Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Н. К. Байбаков, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, СССРнинг Болгария Халқ Республикасидаги элчиси В. Н. Базовский,

— Болгария томонидан Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Тано Цолов, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Петр Младенов, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Болгария Коммунистик партияси Пазаржик округ комитетининг биринчи секретари Димитр Жулев, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Болгария Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси Стоян Гюров қатнашдилар.

Ҳар иккала делегация мамнуният билан шуни қайд қилдиларки, КПСС билан Болгария Коммунистик партияси ўртасида, совет ва болгар халқлари ўртасида социалистик интернационализм принципларига, ҳар иккала мамлакат туб манфаатларининг муштараклигига, дўстлик ва қардошликнинг чуқур тарихий традицияларига асосланган муносабатлар сиёсат, экономика ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида муваффақиятли ва самарали ривожланиб бормоқда. Томонлар социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини тезроқ ҳал этиш, жаҳон социалистик системасини мустаҳкамлаш мақсадида Совет — Болгария ҳамкорлигини янада чуқурлаштиришнинг ва бу ҳамкорлик самарадорлигини оширишнинг актуал масалаларини кўриб чиқдилар.

Совет томони КПСС XXIV съездининг қарорлари қандай амалга оширилаётганлиги билан, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг самарадорлигини ошириш, совет кишиларининг фаровонлигини янада ўстириш йўлида партия томонидан кўрилаётган конкрет чоралар билан Болгария партия-ҳукумат делегациясини таништириб чиқди. Мамлакатдаги барча миллатлар ва элатларнинг ягона оилада тенг ҳуқуқли бўлиб ривожланиш имкониятини тарихда биринчи бўлиб таъминлаб берган Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик қандай бораётганлиги тўғрисида болгариялик дўстларга ахборот берилди. Совет делегацияси шу юбилей муносабати билан Болгарияда қилинаётган катта ишлар учун Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетига миннатдорчилик изҳор этди.

Болгария Халқ Республикасининг делегацияси болгар халқининг ривожланган социалистик жамият қуришдаги муваффақиятларини гапириб берди. Болгария Коммунистик партиясининг X съезди белгилаб берган социал-иқтисодий программа қандай амалга оширилаётганлигини батафсил тавсифлаб ўтди. Болгария халқ хўжалигини ривожлантиришнинг узоқ истиқболига мўлжалланган планларини айтиб берди.

Болгария Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси Совет Иттифоқининг коммунистик қурилишдаги жуда катта муваффақиятларини, совет халқи КПСС XXIV съездининг қарорларини бажариш учун юксак даражада сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати билан курашаётганлигини ҳамда СССР ташкил этилганлигининг ярим асрлик юбилейини муносиб кутиб олишга ҳозирланаётганлигини кўриб, коммунистлар ва бутун болгар халқи қувонаётганлигини ва қойил қолаётганлигини изҳор этди. У КПСС ленинча миллий сиёсатининг, эркин совет халқлари бузилмас интернационал иттифоқининг тимсоли бўлган кўп миллатли Совет давлати барпо қилинганлиги ва ривожланиб бораётганлигининг жуда катта халқаро аҳамиятини уқдириб ўтди.

Совет партия-ҳукумат делегацияси Болгария Коммунистик партияси раҳбарлигида ўз мамлакатини замонавий индустриал-аграр давлатга айлантиришга эришган, фан, маданият, санъатни юксак даражада ривожлантирган ва эндиликда Болгария Коммунистик партияси X съездининг ривожланган социалистик жамият қуришга қаратилган қарорларини муваффақиятли равишда амалга ошираётган қардош болгар халқининг ютуқларига юксак баҳо берди. Қардош болгар халқининг тарихий муваффақиятлари, Болгария Халқ Республикаси тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун изчил кураш олиб бораётганлиги Болгария Коммунистик партияси сиёсий йўлининг тўғрилигини яққол исботлаб турибди. Болгария Халқ Республикасида социализм қуришда Болгария деҳқонлар иттифоқи муҳим роль ўйнаётганлиги уқтириб ўтилди.

Болгария делегацияси Болгария Халқ Республикасига доимий равишда берилаётган қардошлик ёрдами ва мадади учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига ва СССР ҳукуматига қизғин ташаккур изҳор этди. Болгария томони Болгария Халқ Республикасида ривожланган социалистик жамият қуришнинг шарти ва гарантияси бўлган Болгария—Совет дўстлигининг ва ҳамкорлигининг тарихий ролини ва аҳамиятини яна бир марта уқтириб ўтди

Совет делегацияси ҳам, Болгария делегацияси ҳам социализм ва коммунизм қуриш тажрибаларини ўзаро ўрганишнинг катта аҳамияти борлигини қайд қилиб ўтдилар. Улар бамаслаҳат шу фикрга келдиларки, КПСС ва Болгария Коммунистик партияси бир-бирларининг тажрибаларидан ўз мамлакатларининг конкрет шароитида ижодий фойдаланиш манфаатларини кўзлаб, сиёсий, иқтисодий, мафкуравий ва илмий характердаги масалаларга доир ахборотлардан бундан буён ҳам бир-бирларини актив равишда хабардор қилиб турадилар.

Болгария делегацияси халқларнинг социал ва миллий озодлик учун олиб бораётган курашида, социализм ва коммунизм қуришда КПСС ва Совет давлати тажрибасининг катта ва доимий халқаро аҳамиятини уқтириб ўтди.

Томонлар КПСС ва Болгария Коммунистик партиясининг маҳаллий партия органлари, жамоат ташкилотлари йўли билан Марказий Комитетлар ўртасида, шунингдек ҳар иккала мамлакатнинг ҳукуматлари ва қонун чиқарувчи олий органлари, СССР Олий Совети Президиуми билан Болгария Халқ Республикасининг давлат кенгаши, Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикасининг министрликлари ва идоралари ўртасида алоқа ва ҳамкорликни планли асосда янада ривожлантириш тўғрисида аҳдлашиб олдилар.

Томонлар СССР билан Болгария Халқ Республикаси ўртасидаги иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик соҳасида эришилган катта натижаларга ижобий баҳо бериб, хўжалик алоқаларининг, жумладан, янги ишлаб чиқариш қувватлари ва саноат корхоналарини барпо қилишда биргаликда қатнашишнинг янги формалари ва методларидан амалда тағин ҳам кенг фойдаланиш имкониятлари борлигини қайд қилиб ўтдилар.

Социалистик иқтисодий интеграциянинг комплекс программасида қўйилган вазифаларга мувофиқ, СССР ва Болгария Халқ Республикаси миллий хўжаликларининг бир-бири билан мустаҳкам ҳамкорликда бир қанча жуда муҳим халқ хўжалик проблемаларини биргаликда куч-ғайрат сарфлаб ҳал этиш билан, фан ва техника муваффақиятларини амалда жорий қилиш механизмини такомиллаштириш билан, ишлаб чиқариш программаларини тақсимлаш асосида ишлаб чиқаришни кооперациялашни янада ривожлантириш ва ихтисослаштирилган корхоналарни вужудга келтириш билан алоқадор масалаларга доир конкрет чораларни ишлаб чиқиш тўғрисида келишиб олинди.

Томонлар навбатдаги беш йилликка (1976-1980 йилларга) мўлжалланган халқ хўжалик планларини координациялаш зарурлигига, шунингдек, ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликнинг узоқ истиқболга мўлжалланган асосий йўналишларини келишиб олишга алоҳида эътибор бердилар.

Томонлар социалистик иқтисодий интеграциянинг комплекс программасини ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши XXVI сессиясининг қарорларини амалга ошириш борасида қилинган ишлар тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар ҳамда ўз мамлакатларининг манфаатларини ҳам, бутун социалистик ҳамдўстлик манфаатларини ҳам кўзлаб, бу программа ва қарорларни изчиллик билан амалга оширишга ўзларининг ниҳоят даражада интилаётганликларини таъкидладилар.

Делегациялар КПСС ва Болгария Коммунистик партияси илмий-тадқиқот институтларининг ва муассасаларининг, оммавий информация воситаларининг ҳамкорлигини ҳар томонлама мустаҳкамлашга, идеология соҳасидаги тажрибаларни ўзаро айирбошлашни такомиллаштиришга, марксизм-ленинизм назариясининг, турли формалардаги антикоммунизмга ва антисоциалистик пропагандага қарши курашнинг актуал масалаларини биргаликда ишлаб чиқишга маҳкам бел боғлаганликларини таъкидладилар.

Музокаралар давомида жаҳон коммунистик ҳаракатининг актуал проблемалари устида фикрлашиб олинди.

СССР ва Болгария Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегациялари шуни қайд қилиб ўтдиларки, халқаро воқеаларнинг ривожланиши коммунистик ва ишчи партияларнинг 1969 йилги Москва кенгаши чиқарган хулосаларнинг тўғрилигини, бу кенгаш белгилаб берган антиимпериалистик кураш программасининг амалий аҳамияти катта эканлигини тўла-тўкис таъкидламоқда. Делегациялар КПСС ва Болгария Коммунистик партияси халқаро коммунистик ҳаракатининг жипслиги учун, миллатчилик, ревизионизм ва оппортунизмнинг барча кўринишларига қарши, ҳозирги замоннинг барча антиимпериалистик кучлари ҳаракатларининг бирлиги учун бошқа қардош партиялар билан бирга бундан буён ҳам изчил кураш олиб боришга қаттиқ аҳд қилганликларини таъкидладилар.

Халқаро аҳвол масалалари устида фикрлашиб олиш чоғида ҳар иккала томон социалистик ҳамдўстлик, унинг халқаро майдондаги принципиал синфий йўли жаҳон воқеаларининг боришига тобора кўпроқ таъсир ўтказаётганлигини қайд қилдилар.

Болгария томони, КПСС XXIV съезди қабул қилган тинчлик программаси халқларнинг истак-орзуларига тўла равишда мос бўлиб тушаётганлигини, бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни таъминлашда жуда катта роль ўйнаётганлигини уқтириб ўтди ҳамда Совет Иттифоқи шу программани амалга ошириш йўлида изчиллик билан ҳормай-толмай иш олиб бораётганлигига юксак баҳо берди.

Делегациялар социалистик мамлакатлардаги коммунистик ва ишчи партиялар раҳбарларининг (1972 йил июлда) Қримдаги учрашуви чиқарган хулосалар ўз вақтида чиқарилган ва муҳим хулосалар эканлигини уқтириб, ҳар иккала мамлакатнинг партиялари ва ҳукуматлари жаҳон социалистик системасининг бирлигини ва жипслигини мустаҳкамлашга бундан буён ҳам ҳар томонлама кўмаклашмоқ учун маҳкам бел боғлаганликларини таъкидладилар.

Томонлар Европадаги ҳозирги аҳволни кўриб чиқиб, шу фикрни айтдиларки, вазиятни тубдан соғломлаштирмоқ, Европадаги барча мамлакатлар ўртасида ўзаро манфаатли, иқтисодий, илмий-техникавий ҳамкорликни ва маданий алоқаларни янада ривожлантирмоқ учун ҳозирги вақтда қулай шарт-шароит мавжуд. Шу муносабат билан Совет Иттифоқи ва Польшанинг Германия Федератив Республикаси билан тузган шартномалари, шунингдек 1971 йил 3 сентябрдаги тўрт томонлама битимнинг ҳамда Германия Демократик Республикаси Германия Федератив Республикаси билан ва Ғарбий Берлин сенати билан тузган битимларининг кучга кирганлиги катта аҳамиятга эга, деб алоҳида қайд қилиб ўтилди.

СССР ва Болгария Халқ Республикаси Германия Демократик Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатларнинг асослари тўғрисидаги шартнома дастлабки тарзда имзоланганлигини табриклайдилар. Бу шартнома Европадаги вазиятни соғломлаштириш йўлида қўйилган муҳим қадам бўлди, суверен мустақил давлатлар бўлган Германия Демократик Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатларни нормаллаштирмоқ учун зарур негиз яратиб беради.

Томонлар Германия Демократик Республикасини ва Германия Федератив Республикасини Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилишни ҳозирги, халқаро турмушнинг етилган актуал вазифаси, деб ҳисоблаётганликларини айтдилар. Шу муносабат билан Германия Демократик Республикаси ва Германия Федератив Республикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлиб киришни сўраб ариза берсалар, бу аризаларни қўллаб-қувватлаш тўғрисида СССР, Буюк Британия, АҚШ ва Франция ҳукуматлари қўллаб-қувватлаймиз, деб келишиб олганликларининг катта ижобий аҳамияти уқтириб ўтилди.

Томонлар ҳозирги босқичда халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштиришга ҳар томонлама кўмаклашиш, Европада тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлида изчиллик ва қунт билан янада амалий қадамлар қўйиш муҳим эканлигини тағин бир марта қайд қилиб ўтдилар, Чехословакия Социалистик Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги музокаралар муваффақиятли равишда тугалланишига ҳамда шу мамлакатлар ўртасидаги муносабатлар Мюнхен битимининг ҳақиқий эмаслигини тан олиш асосида тўла равишда нормаллашувига умид билдирдилар.

Томонлар шуни қайд қилиб ўтдиларки, социалистик давлатларнинг ташаббускор сиёсати, манфаатдор бошқа мамлакатларнинг ижобий позицияси, тараққийпарвар жамоатчиликнинг фаолияти туфайли Умумевропа кенгашини амалий тайёрлаш учун шарт-шароит вужудга келтирилди. Бу кенгаш давлатларнинг коллектив бўлиб куч-ғайрат сарфлашлари асосида Европада мустаҳкам тинчликни вужудга келтириш йўлида қўйиладиган катта қадам бўлиши керак. Шу муносабат билан делегациялар манфаатдор давлатларнинг Хельсинкида кўп томонлама тайёргарлик ва маслаҳатлашувларини ўтказишга шу йил 22 ноябрда киришамиз деб, розилик билдирганликларини мамнуният билан қайд қилдилар, шунингдек Умумевропа кенгашининг ўзи 1973 йилнинг биринчи ярмидан кечиктирилмай чақирилади, деб умид билдирдилар.

Делегациялар, Совет Иттифоқи ва Болгария Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг Прага Декларацияси принципларига асосланиб, Европа қитъасида кескинликни юмшатиш, коллектив хавфсизликка эришиш, ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш йўлида бошқа социалистик мамлакатлар билан бирга куч-ғайрат сарфлашни зўр бериб ва изчиллик билан давом эттираверишади, дедилар.

Совет Иттифоқи ва Болгария Халқ Республикаси дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Шартноманинг V моддасига амал қилиб, Болқонда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун қатъият билан ҳаракат қиладилар. СССР делегацияси Болгариянинг бу райондаги ижобий тинчликсевар сиёсатига юксак баҳо бераётганлигини изҳор этди.

Томонлар, Греция территориясида АҚШ олтинчи флотининг кемалари учун база вужудга келтирилганлиги, шунингдек, Кипр Республикасининг ички ишларига империалистик аралашиш мақсадида қилинаётган уринишлар халқларнинг Болқондаги ва Ўрта денгиз районидаги тинчликни, хавфсизликни, яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлашга қаратилган интилишларига зид эканлигини қайд қилиб ўтдилар. СССР ва Болгария Халқ Республикаси Кипр Республикасининг суверенитетини, мустақиллигини ва территориал бутунлигини қўллаб-қувватлаш зарурлигини уқдириб ўтдилар.

Совет ва Болгария делегациялари Яқин Шарқда кескин аҳвол сақланиб келаётганлиги хусусида ташвишланаётганликларини изҳор қилдилар. Улар араб мамлакатларига қарши Исроил томонидан олдиндан планлаштириб қўйиб қилинаётган ва уюштирилган агрессия ҳаракатларидан иборат бўлган қуролли иғвогарликларни кескин равишда қоралайдилар. СССР ва Болгария араб халқларининг ҳақ-қоний ишини, улар 1967 йилда оккупация қилинган араб территорияларининг ҳаммасидан Исроил қўшинларини чиқартириб юбориш учун, Америка империализми қўллаб-қувватлаётган Исроил агрессиясининг оқибатларини тугатиш ҳамда Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрдаги резолюциясини ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тегишли қарорларини бажариш асосида Яқин Шарқда мустаҳкам, одилона тинчлик ўрнатиш учун олиб бораётган курашини қатъият билан қўллаб-қувватлаётганликларини яна бир марта таъкидладилар.

Совет Иттифоқи ва Болгария Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегациялари Вьетнам, Лаос ва Камбоджа халқларининг Америка империализми агрессиясига қарши, ўз тақдирларини ўзлари ҳал қилиш ҳуқуқи учун олиб бораётган қаҳрамонона кураши билан доимий бирдам эканликларини таъкидладилар. Улар эркинлик ва мустақиллик учун одилона кураш олиб бораётган Вьетнамнинг мард халқини, Лаос ва Камбоджа ватанпарварларини бундан буён ҳам ҳар томонлама қўллаб-қувватлаяжакларини уқтириб ўтдилар.

Томонлар Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг ва Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг позициясини астойдил қўллаб-қувватлаётганликларини айтдилар ҳамда Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчлик ўрнатиш тўғрисидаги битим тезроқ имзоланади, деб умид билдирдилар.

Ҳар иккала томон қайд қилиб ўтганидек, Корея Халқ Меҳнат партиясининг ва Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг мамлакатни тинч демократик бирлаштиришга қаратилган йўли Совет Иттифоқида ва Болгарияда маъқулланиб, қўллаб-қувватланмоқда.

СССР ва Болгария Халқ Республикаси делегациялари Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг эркинлик, мустақиллик ва социал тараққиёт учун, ирқчиликка ҳамда эски ва янги мустамлакачиликнинг барча формаларига қарши олиб бораётган одилона кураши билан ўзларининг бирдам эканликларини уқдириб ўтдилар.

Халқаро вазиятдаги ижобий тенденцияларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципини халқаро муносабатлар практикасида изчиллик билан ёппасига қарор топтириш йўлида бошқа қардош социалистик давлатлар ва ҳозирги замоннинг барча тараққийпарвар кучлари билан биргаликда янада куч-ғайрат сарфлашга СССР ва Болгария Халқ Республикаси тайёр эканлиги изҳор этилди. Шу муносабат билан Болгария томони юксак доирада ўтказилган Совет—Франция ва Совет—Америка музокараларининг ҳужжатларида («Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Франция ўртасидаги ҳамкорлик принциплари», «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги ўзаро муносабат асослари» Стратегик қуролларни чеклаш тўғрисидаги битим ва бошқа ҳужжатларда) мустаҳкамлаб қўйилган, ялпи тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган, барча тинчликсевар давлатлар ва халқларнинг манфаатларига мос бўлиб тушаётган принциплар ва қоидаларнинг муҳимлигини уқтириб ўтди.

Совет Иттифоқи ва Болгария Халқ Республикаси Бангладеш Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилиш тўғрисидаги қонуний истакларини тезроқ қондириш кераклигини айтдилар.

Томонлар, ёппасига ва батамом қуролсизланиш проблемаларининг ҳал этилишига бундан буён ҳам ҳар тарафлама кўмаклашажакларини айтдилар. Қуролсизланишга бағишланиб барча давлатларнинг жаҳон конференциясини чақириш тўғрисида Совет Иттифоқи Бирлашган Миллатлар Ташкилотига киритган ва бошқа бир қанча давлатлар қўллаб-қувватлаган масалага доир позицияларнинг муштараклиги таъкидланди.

Ҳар иккала делегация «Халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик ва ядро қуролини қўллашни абадий тақиқлаш тўғрисида» Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXVII сессияси муҳокамасига киритилган совет таклифи ялпи тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун алоҳида аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар. Делегациялар тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида актуал халқаро проблемаларни бартараф қилишнинг муҳим воситаси бўлган Бирлашган Миллатлар Ташкилотини қўллаб-қувватлаш кераклигини яна бир марта айтдилар.

Совет ва Болгария делегациялари дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1967 йилда Софияда тузилган шартнома асосида Совет — Болгария ҳамкорлигини ҳар томонлама мустаҳкамлаш йўлида катта иш қилинганлигини қайд қилиб ўтдилар. Томонларнинг фикрича, олиб борилган музокаралар, КПСС билан Болгария Коммунистик партияси ўртасидаги, совет ва болгар халқлари ўртасидаги традицион дўстликни янада ривожлантириш борасида мўлжаллаб қўйилган чоралар СССР ва Болгария Халқ Республикасининг манфаатларига, бутун социалистик ҳамдўстлик манфаатларига тўла равишда мос бўлиб тушади.

Совет — Болгария музокаралари самимият, дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди, КПСС билан Болгария Коммунистик партиясининг, СССР ва Болгария Халқ Республикаси ҳукуматларининг муҳокама қилинган барча масалалардаги қарашлари тамомила бир хил эканлигини яна бир марта намойиш қилди.

Болгария партия-ҳукумат делегацияси Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг партия-ҳукумат делегациясини Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети, Болгария Халқ Республикасининг Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети номидан Болгария Халқ Республикасига расмий дўстона визит билан боришга таклиф қилди. Бу таклиф мамнуният билан қабул қилинди. Визит кунлари қўшимча равишда белгилаб олинади.

БУГУН—РАКЕТА ҚЎШИНЛАРИ ВА АРТИЛЛЕРИЯ КУНИ

ВАТАН ҚАЛҚОНИ

Ф. НОРХУЖАЕВ,
Артиллерия генерал-лейтенанти, Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг ўринбосари.

Совет халқи ҳар йили умумхалқ байрами — Ракета қўшинлари ва артиллерия кунини: Сталинград остоналарида гитлерчилар қўшинларини тор-мор қилиш бошланган шонли санани нишонлайди. Бундан ўттиз йил муқаддам соат 7 дан 30 минут ўтганда Шимолий-Ғарбий ва Дон фронтларида бўрон кўтарилди. Душман позицияларига тонналаб ажал уруғлари ёғилди. Тўп ва замбаракларнинг гумбурлаши, гвардиячи миномётлар — машҳур «катюшалар» наъраси осмону-заминни ларзага солди. Қаттиқ қор ёғаётганлиги, қуюқ туман авиациянинг ҳавога кўтарилишига йўл қўймасди. Гитлерчилар мудофаасини ёриб ўтиш ва унинг қўшин ва техникасини мажақлаб ташлаш вазифаси артиллерия зиммасига юкланган эди.

1942 йил 2 февралда Қизил Армиянинг кучли қарши ҳужуми Сталинград остоналарида душманни қуршаб олиш ва фашист Германиясининг 330 минглик армиясини йўқ қилиш билан якунланди. Бу, совет ҳарбий санъатининг зафари эди. Дон ва Волгадаги жангларда Қизил Армиянинг асосий ўт очувчи зарбдор кучи — совет артиллериясининг қудрати намоён бўлди. Унинг немис-фашист босқинчиларга қарши курашдаги жанговар хизматларини нишонлаш мақсадида СССР Олий Совети Президиумининг 1944 йил 21 октябрдаги Фармонига биноан ҳар йили Артиллерия кунини байрам қилиш белгиланган эди.

Совет артиллериясининг кучи, артиллериячи жангчиларимизнинг юксак маҳорати Улуғ Ватан уруши солномасида ўчмас из қолдирди. Совет артиллериячилари Гитлер Германияси устидан ғалаба қозонишимизга катта ҳисса қўшдилар. Душман билан курашда оммавий қаҳрамонлик ва жасорат кўрсатдилар. Барча операцияларда артиллериямиз Совет Армиясининг асосий ўт очувчи зарбдор кучи бўлиб қатнашди. Душман танклари, артиллерия ва авиациясини йўқ қилиб, ҳужумга ўтаётган қисмларимизга йўл очди. Бошқа қўшинлар билан ҳамкорликда душман группировкаларини тор-мор келтирди.

Артиллериячи бўлинмалар ва қисмлар мустаҳкам техника базасига эга эди. Урушнинг бошлариданоқ қисмларимиз полк, дивизия ва корпуслар янги артиллерия билан қуролланган эди. Шунингдек, катта ва кичик қувватга эга бўлган артиллерия системаси билан таъминланган эди. Ажойиб танк ва зенит артиллерия ташкил этилган, миномёт қуроли бир мунча яхшиланган ва кейинчалик донг таратган «катюша»ларнинг дастлабки намуналари тайёрланган эди. Бу ишларни амалга оширишда конструкторлардан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. Грабин, Ф. Петров, И. Иванов, Б. Шавирин ва бошқаларнинг хизмати катта.

Уруш мобайнида совет артиллериясининг қуввати тараққий эта борди. Мудофаа саноатининг ишчилари, инженерлари ва техниклари урушнинг охирги йилларида фронтга 230 мингга яқин тўп ва миномёт етказиб бердилар. 775 миллиондан ортиқ снаряд ва миналар фронтга жўнатилди. Агар Москва остоналаридаги қарши ҳужум вақтида 6 мингдан ортиқ тўп, миномёт ва реактив установкалар ишлатилган бўлса, Волгада эса бу рақам 15 мингга етди. Корсунь — Шевченко, Белоруссия, Ясси — Кишинёв, Висла — Одер ва Шарқий Пруссия операцияларида эса 20 мингдан 35 минггача тўп ва миномётлар ишлатилди. Берлин операциясида эса душман устига 42 минг тўп, миномёт ва реактив установкалардан ўт ёғдирилди.

Уруш йилларида артиллериянинг ташкилий структураси ва уни жангда ишлатиш усуллари мунтазам такомиллаштирилди. Кучли артиллерия қўшилмалари ташкил этилди. Бизнинг артиллериямизнинг қудрати фақатгина зўр техникаси ва қурол-яроғлар, миномётлар сонининг кўплиги билангина эмас, унинг шахсий составининг ажойиб маънавий-ҳарбий сифатлари билан ҳам белгиланарди. Артиллериячиларнинг жасорати ва мардлигини кўрсатувчи мисолларнинг саноғи йўқ. 1800 дан ортиқ артиллериячи-жангчига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлиги, 1600 минг жангчи орден ва медаллар билан тақдирланганлиги, 343 артиллериячи қўшилма ва қисмлар гвардиячи номини олганлиги, 800 дан ортиқ артиллериячи қисм ва қўшилмаларнинг байроғи жанговар орденлар билан безатилганлиги фикримизнинг далилидир. Бугунги улуғ айём кунида Ватанимиз артиллериячи-қаҳрамонларни шарафлайди.

Урушдан кейинги йилларда армиямиз ядро қуроли билан таъминланди. Уни истаган ерга элтиб қўювчи энг мукаммал восита — турли классли ракеталарга эга бўлди. Совет Қуролли Кучларининг ўт очиш қуввати ва қудрати ошди.

СССР Қуролли Кучларида рўй берган катта ўзгаришлар туфайли 1964 йилдан бошлаб 19 ноябрда Ракета қўшинлари ва артиллерия куни нишонланадиган бўлди.

Ҳозирги замон уруши қуруқликдаги қўшинларнинг иштирокисиз мумкин эмас. Шу боисдан ҳам уларни жанговар ҳаракатини таъминлай оладиган ракета-ядро қуролидан ташқари, жангларда синалган классик артиллерия ҳам ишлатилади. Душманни тор-мор қилишнинг асосий воситаларидан бўлган артиллерия ўз ўрнида қолади. У танклар ва мотоўқчи қўшинларнинг ҳаракатини таъминлайди. Шунинг учун ҳам фақатгина ракета ядро қуролини ривожлантириб қолмасдан, классик артиллерияни тараққий эттиришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда.

Жангчиларимиз ўз байрамлари — Ракета қўшинлари ва артиллерия кунини жанговар ва сиёсий тайёргарликда ажойиб муваффақиятларга эришган ҳолда кутиб олмоқдалар. Ракета ва артиллерия бўлинмаларининг шахсий состави жанговар маҳоратларини кун сайин оширмоқдалар.

Ракета ва артиллерия бўлинмаларида жанговар ўқув қизғин бормоқда. Аълочи жангчилар ва класслли мутахассислар, аълочи бўлим, расчёт, взвод, батарея, дивизионлар сонини кўпайтириш учун социалистик мусобақа тобора кенгаймоқда. Расчёт ва экипажларда бир-бирининг ўрнини эгаллай олиш, қурол ва техникани жанговар ҳолатга келтириш нормативларини қисқартириш учун, ҳарбий ва транспорт машиналаридан фойдаланиш муддатларини кўпайтириш учун, ёқилғини ва бошқа моддий бойликларни иқтисод қилиш учун ҳаракат тобора авж олмоқда. Айниқса, шахсий составнинг жангчилари икки-уч мутахассисликни эгаллаш учун кураши катта аҳамиятга эга бўлмоқда. СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашнинг олдинги сафида бораётган коммунист ва комсомоллар Ватан олдидаги бурчни шараф билан бажаришнинг ажойиб намуналарини кўрсатмоқдалар.

Бу йил ўтказилган машқ ва машғулотлар, ракета учириш ва артиллериядан отишлар ракета ва артиллерия бўлинмаларининг техник ва махсус тайёргарлиги ошганлигини кўрсатди.

Ракета қўшинлари ва артиллериянинг жанговар тайёргарлигини оширишда дала машқлари муҳим аҳамиятга эга. Дала машқлари ва машғулотларида командирларнинг тактик маҳоратларини, ташкилотчилик қобилиятларини такомиллаштириш, мураккаб шароитларда жанг қилишда замонавий қуролдан фойдаланишнинг янги усулларини ўзлаштириш зарур.

Жанговар техникани ва унинг имкониятларини яхши билиш, унинг кучидан фойдалана билиш жангда ишонч билан ҳаракат қилишнинг асосий шартидир. Шунинг учун ҳам ўқиш комплексидаги энг асосий вазифа техник тайёргарликдир. Артиллериядан ўт очиш маҳорати ва ракета-техник тайёргарликнинг юксак маданияти учун курашни бир дақиқа ҳам тўхтатиш мумкин эмас. Ҳар бир ракета ва ҳар бир снаряд аниқ нишонга тегсин! Ракетачи ва артиллериячиларнинг шиори ана шундай. Ватан ракетачилар ва артиллериячиларга қудратли қуролни ишониб топширган экан, уни зўр маҳорат билан эгаллаш шарафли бурчдир.

Сибирь ҳарбий округи бўлинмаларида солдатлар, сержантлар ва офицерлар ҳам ғоявий, ҳам жисмонан чиниқиб, ҳарбий мутахассисликни мукаммал эгаллашга интилмоқдалар. Суратларда: (юқоридан) комсомол аъзоси оддий солдат Валентин Яцен, КПСС аъзолигига кандидат лейтенант Станислав Мариняк ва комсомол аъзоси оддий солдат Анатолий Гусаровлар ҳамда реактив установка жанговар ҳолда турибди.

А. Кузярин фотолари. ТАСС фотохроникаси.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар.

Охунбобоев райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Султонов**, райижроком раиси ўртоқ **Қаюмов**, қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Абдураҳмонов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Сонин**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Қосимов**).

Қўрғонтепа райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Исмоилов**, райижроком раиси ўртоқ **Абдураззоқов**, қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Алимбоев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Қурбонов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Бўрибоев**).

Самарқанд райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Бўронов**, райижроком раиси ўртоқ **Олчинбоева**, қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Ли**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Моисеенко**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Раҳматуллаев**).

Наманган райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Жўраев**, райижроком раиси ўртоқ **Мўминов**, қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Ниёзов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Абдуғаниев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Юсупов**).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет органларида узоқ йил нуқсонсиз ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан меҳнаткашлар депутатлари Самарқанд область Совети ижроия комитетининг раиси Синдор Ҳамроқуловни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

МОСКВАДА ЎЗБЕКИСТОН КУНЛАРИ

МАРҲАБО, ДЎСТЛАР

Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги арафасида жуда гавжум бўлиб қолди. Бу ерда сентябрь ойидан буён иттифоқдош республикалар кунлари ўтказилмоқда. Шу вақтгача Эстония, Туркманистон, Қирғизистон, Тожикистон, Грузия, Қозоғистон республикаларининг байрамлари бўлиб ўтди.

Серқуёш Ўзбекистон кунлари шу йил 23 ноябрдан 27 ноябригача байрам қилинади. Шу фурсатдан фойдаланиб, республиканинг барча меҳнаткашларини давлатга пахта етказиб бериш юзасидан олган улкан социалистик мажбуриятларини ошириб адо этганликлари билан самимий қутлайман.

Ўзбекистон вакиллари москваликларга ва Ватанимиз пойтахти меҳмонларига ўзлари эришган ютуқ ва муваффақиятлари ҳақида кўп нарсаларни ҳикоя қилиб берадилар.

Биз, москваликлар республикангиз вакилларини орзиқиб кутмоқдамиз, саноат, қишлоқ хўжалиги, зиёлилар намояндаларини қадрли, азиз меҳмонлардек кутиб оламиз.

Ўзбекистоннинг юбилей экспозициялари кўргазманинг 78 павильонида намойиш этилади. Бу экспозицияларда республика меҳнаткашларининг қардош совет халқлари оиласида эришган буюк муваффақиятлари ҳикоя қилинади. Айни пайтда, буларнинг ҳаммаси ленинча миллий сиёсат тантанасининг ёрқин далили бўлади.

«Совет Ўзбекистони» газетхонларини байрам кунлари программаси билан қисқача таништириб ўтишни истардим. Тантанали кеча кўргазманинг маданият уйида очилади. Шу куни кечқурун ўзбек куйлари баралла янграйди. Меҳмонларни пойтахтнинг Жданов, Люблин районлари меҳнаткашларининг вакиллари табриклашади.

Ўзбекистон вакиллари Москва аҳолиси билан, корхоналарнинг коллективлари билан учрашадилар. Биринчи соатсозлик заводи, биринчи подшипник заводи, Ленин комсомоли номли автомобиль заводи, Люблин қуюв-механика заводи ва бошқа корхона ҳамда илмий-тадқиқот институтлари, ўқув юртлари коллективлари ўзбекистонлик меҳмонларга жўшқин меҳнат фаолиятлари ҳақида ҳикоя қилиб берадилар. Хуллас, Ўзбекистон кунларининг байрам қилиниши республикамизнинг пойтахт корхоналари коллективлари билан дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

«Атом энергияси — тинч мақсадлар учун», «Машинасозлик», «Қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш», «СССРда халқ маорифи», «Техника экинлари» сингари павильонларда Ўзбекистоннинг йирик олимлари ва мутахассислари лекция ва суҳбатлар билан чиқишади.

Пойтахт театрлари, концерт заллари ўзбекистонлик меҳмонларни байрам кунлари ўз бағрига чорлайди. Меҳмонларда Кремль, В. И. Ленин мавзолейи, доҳийнинг Кремлдаги кабинети ва бошқа тарихий жойлар катта таассурот қолдириши турган гап.

К. МИХАЙЛОВ,
Ленин мукофоти лауреати, СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг директори.

МАСЪУЛ САФАР...

Шонли пойтахтимизда ўзбек шеърияти яна янграйди. Бу воқеа арафасида қалбларимизни ифтихор ва масъулият ҳисси чулғаган. Биз москвалик шеърхонлар билан яхши танишмиз, уларнинг ўзбек шеъриятига кўз тикиб, ундаги ҳар бир воқеани зўр қизиқиш билан кузатиб боришлари, ҳар биримиздан катта ижодий муваффақиятлар кутишлари, дўстона меҳр ва талабчанликлари бизга маълум.

Бизнинг Москвадаги чиқишларимиз мамлакатимизнинг 50 йиллигига бағишланади. Шунинг учун, биз, биринчи галда, шеъриятимизнинг янгроқ граждданлик руҳини баралла кўрсатабилишимиз керак. Поэзиямизда бу жиҳатдан салмоқли ютуқлар йўқ эмас. Шоир Рамз Бобожоннинг «Оби-ҳаёт» публицистик поэмасининг яқинда СССР Давлат мукофотини олиши ҳам буни аниқ кўрсатиб турибди. Ўзбек шеърияти кунларида ҳамма етакчи шоирларимиз Уйғун, Зулфия, Миртемир, Мирмуҳсин, Ҳамид Ғулом, Иброҳим Юсупов сингари тажрибали ва хассос шоирларимиз ҳам, Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов, Ҳалима Худойбердиева сингари талантли ёшларимиз ҳам иштирок этади. Куч катта, ҳақиқий поэтик асарларимиз ҳам бор.

Аммо, шундай бўлса ҳам, биз ҳаяжондамиз. 20 ноябрь куни москвалик шеърхон дўстларимиз бизни тарихий, муҳташам Колонна залида кутишади. Сўнгра шонли ишчилар синфининг йирик отряди — Москва машинасозлари олдида ҳисоб беришимиз, космонавтлар шаҳри — Звездний Городокда шеър ўқишимиз керак. Бундай масъулиятли учрашувлар ҳар бир шоир ҳаётида катта воқеа. Шеърларимиз ярим аср ичида халқимизнинг босиб ўтган улкан бадиий қадамини, янги инсоннинг қалб бойлигини, юксак маънавий фазилатларини намойиш эта олиши керак. Биз бу кунларда дўстона адабиётлар оиласида орттирган барча тажрибаларимизни, ғоявий ва бадиий етуклигимизни, талант кучи ва қалб қўримизни сафарбар этиб, халқимизнинг байрам олди кайфиятини, меҳнат ғалабаларини, ленинчи партиямизга садоқатимизни баркамол мисраларда қуйлаймиз.

Қадрдон москвалик китобхонларимиз билан учрашув масъулияти бизни ҳаяжонга солиш билан бирга, рағбат ва журъат ҳам бағишлайди. Биз дадилмиз, юксак минбар юксак илҳом бахш этади.

Асқад МУХТОР.

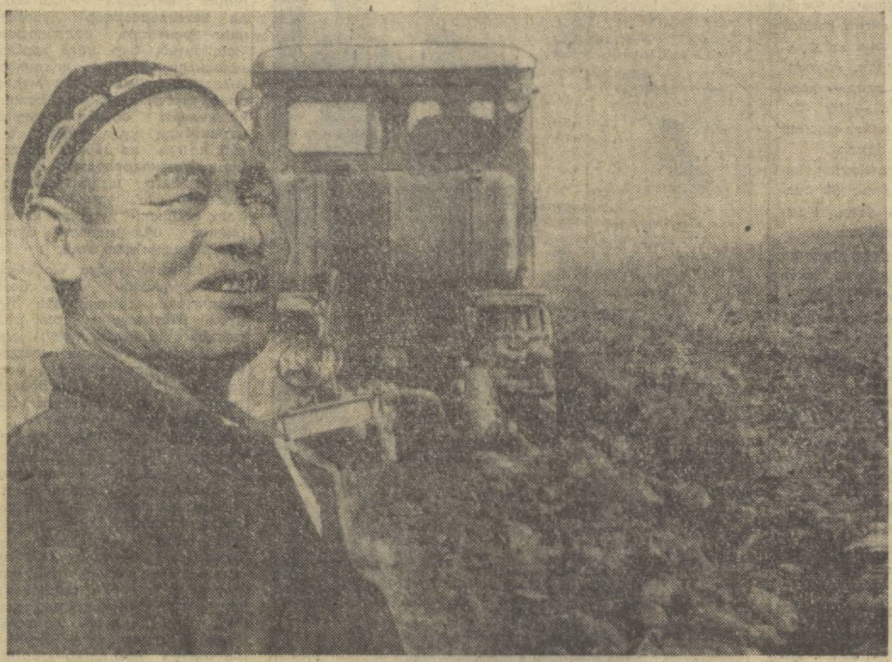

Тошкент область Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг деҳқонлари кузги шудгорлашни авж олдириб юбордилар. Суратда: колхознинг илғор тракторчиларидан Абдурасул Исоқов. У ҳар куни 12-13 гектарга етказиб шудгор қилмоқда.
Ж. Тўраев фотоси.

ШУДГОР ҚИЛИНМОҚДА

Қашқадарё областининг механизаторлари республикада биринчи бўлиб кузги дон экинлари экиладиган лалми ерларни шудгорлашни тамомладилар. Тракторлар устахонага қайтиб келди. Қашқадарёлик механизаторлар экишни ҳам туғаллай деб қолдилар. Қарийб чорак миллион гектар майдонга ғалла экилди. Деҳқонлар бошоқ сердон бўлиши учун буғдойнинг районлаштирилган уруғи юқори ҳосилли «Безостая-1» ва «Олтин буғдой» навларинигина экмоқдалар. Майдонларнинг бир қисмига буғдойнинг «Аврора» нави экилди. Колхозларда ва совхозларда қишлоқ хўжалик авиациясининг самолётлари учун қўниш майдончалари белгилаб қўйилди. Улар экинларни минерал ўғит билан озиқлантирадилар ва гербицидлар ёрдамида химиявий ўтоқ қиладилар.

Самарқанд, Сирдарё, Тошкент областларининг ғаллакорлари ҳам шудгорлаш ишларини тугаллаш арафасида турибдилар.

* * *

Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозининг аъзолари пахта йиғим-теримини туғаллаб, Андижон областида биринчи бўлиб далаларни ғўзапоядан тозалашга ва ерни шудгор қилишга киришдилар. Бу ишлар конвейер усулида олиб борилмоқда.

Кўрак узадиган машиналарнинг кетидан ғўзапоя юладиган 20 та машина бормоқда. Унинг кетидан бораётган волокуша ғўзапояларни йиғиштириб, тўплаб, далаларнинг чеккасига чиқариб кетади. Экин майдонлари ғўзапоядан тозалангач, ер текислаш бошланади. Бу ишга тўртта бульдозер ва иккита скрейпер ажратилган. Шунинг орқасидан органик ва минерал ўғит солинади. Ана шундан кейингина ҳайдов тракторлари ишга туширилади.

Бу колхозда область семинар—кўриги бўлиб ўтди. Семинарда ана шу кузги-қишки дала ишларини амалга ошириш комплекси кўрсатилди. (ЎзТАГ).

Деҳқон бўлсанг ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 18 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун—областлар; иккинчи стун—ҳайдалган майдон (минг гектар ҳисобида) учинчи стун—планнинг бажарилиш проценти.

Сирдарё	138,1	51,1
Тошкент	100,7	46,3
Хоразм	4,9	41,2
Наманган	45,7	31,8
ҚҚАССР	14,3	30,9
Самарқанд	34,5	14,4
Андижон	24,9	12,3
Фарғона	14,4	10,5
Сурхондарё	9,2	6,6
Бухоро	10,9	6,1
Қашқадарё	7,4	5,5
Республика бўйича:	405,0	23,7

ҲАММА БИР ТАШВИШДА...

(УЧ ЛАВҲА)

Мени қишлоққа юборишди. Қорамағиз юзли, содда қишлоқ кишилари менга жуда ёқади. Менинг қаҳрамоним — кекса деҳқон лўнда-лўнда, қисқа-қисқа гапиришга уринади.

— Пахта учун қилинадиган ҳаракатимизни айтиб берайми? — дейди, — лекин меҳнатнинг салмоғини қочириб айтарман деб қўрқаман-да...

Бидирлаб гапираётганимдан уяламан. Кейин яна ўзимни оқлашга ўтаман. «Шаҳарликсан. Қув бўлмай иложинг йўқ. Ҳар қадамда нотаниш одамлар. Турлича муомала. Қарабсанки, қишлоққа келгач, ҳамманинг қулоғи сенда».

Хайрлашаётиб отахон савол беради.

— Қизим, касбинг ёзувчиликми?

Жавоб беришга қийналаман. Ёзувчи десаммикан? Лекин бир умр ёзиб ёзувчи бўлмаганлар бор-ку...

Атрофимни ёш колхозчи қизлар ўраб олишди. Ҳавас қилиб сўрашади.

— Бир китоб ёзсангиз умрингиз охиригача маза қилиб яшасангиз керак-а?

— Китоб... Сизларнинг меҳнатинггизнинг ўзи китоб-ку. Менинг умрим эса меҳнатингизни тўла-тўкис ёзишга етармикан?

Самолёт пастлаб учиб, тўзондай қилиб дори сепди. Диркиллаб турган ғўзанинг ям-яшил барглари бужмайиб, қовжирамоқда...

Колхоз ремонт устахонасида терим машиналари сўнгги бор кўздан кечириляпти. Механизаторлик курсини тугатиб келган қизлар эгниларидаги комбинезонларига қараб-қараб қўйишади. «Ярашибди». Устахонада қизлар холи қолишгач, сакраб машиналарга чиқдилар. Улар ҳосилга мўл пахтазорда ғайрат камарини белга боғлаб, тонна-тонна пахтани «пўлат этак»ларидан тўкишга шайтуришарди.

Устахона қоровули ўзича минғиллайди.

— Қишлоқни механизатор дегани босиб кетди. Энди туғилган чақалоқ ҳам «механизатор бўламан» деб инғалайди.

Шийпон томондан «Ҳа, баракалло» деган овозлар эшитилади. Йигитлар лой тепкилашиб, пишитишяпти. Қариялар йўл-йўриқ кўрсатишиб, кўк чой сузишади. Пахта хирмонига жой тайёрлаш учун ҳаракат.

Почтада Она узоқ-яқин қариндошлари билан телефонда гаплашяпти.

— Уйнинг остонаси баланд деганлар-ку, ҳатлаб чиқиш қийин. Неварам тушмагур ҳар йили кўпмингчи бўлиб пахта теради. Бу йил катта ваъда берибди, юраги така-пука. Лафзида туриши керак. Сизнинг нима ёрдамингиз тегади деяпсизми? Ҳорма, деб туришга ярайман-ку. Далага чиқиб баҳоли қудрат пахта териш ниятим бор. Бу табаррук йилга кимлар етиб, кимлар етмади...

Ариқ лабида уч-тўртта аёл уюлган кирни ювишяпти. Дорларга пахталик гуппилар, қалин кийимлар осилган. Пахта теримига ҳозирлик...

Август ойи — тўйлар мавсуми. Далаларда бир муддат иш селпиган. Деҳқонларнинг қўли бўшдай. Лекин бу кунларга ҳам унинг қанча режаси бор. Тўй-маърака, борди-келдисини ўтказиб олмоқчи. Қишлоқда тўй ўзгача бўлади. Бир хонадон тўйи қишлоқ тўйига айланади. Тўйхонада одам гавжум. Ноғораю тоғора, карнаю-сурнай, қудалару-қудағай...

Тўрда қишлоқ табарруклари. Бир томонда бежирим кийинган қизу-жувонлар. Юз-кўзларида ҳаё балқийди. Мулойим муомалалари, майин ҳаракатлари, дид билан кийинишларига қараб келинчакларни чиндан ҳам тенги йўқ сулув дегинг келади. Бир томонда қишлоқнинг ишончи — марди-майдон йигитлари. Ҳаяжонланган йигит қўлида чинни пиёла қовушмайгина турибди. Ҳозир йигитнинг нигоҳи ўзидан уч тўрт одам нарида ўтирган ёқимтой ширмой юзли қизда. Ўқитувчи йигитнинг латифалари ёқяптими, куляпти.. Дўстим бўлгач, айтаоламан, кулдиришга ҳаққинг йўқ деб... Йигит ҳаяжонланади, қўлидаги чинни пиёла билинар-билинмас титрайди...

Яқиндагина мактабни битириб колхозда ишга қолган ўспиринлар юзларига балоғат туси бериб ўтиришибди, синфда ўзлари сочларини тортиб кун бермаган қизларга зимдан назар ташлайдилар. «Суқсурдай қиз бўлишибдими...»

Тонг отяпти.. Пишиб етилган кўсаклар бирин-кетин кўз очмоқда. Далалар пахтакорга илҳақ...

* * *

Табелчи дафтарга «20 тонна» деб ёзаркан, оғзининг таноби қочиб деди: — Мўмайгина пул ишлайсиз-а...

Механизатор йигитнинг пешанаси тиришди. Аччиғланди, яна ўзини босди. Эчкига жон қайғу, қассобга ёғ деган эканлар. Касби ҳисобчилик бўлгандан кейин нима қилсин, тоннани пулга чақади-да.

Машина бир маромда гуриллаб бормоқда. Механизатор йигит дилида ғашлик. «Машинада пахта териш яхшику-я, лекин кўракларнинг эгат билан битта бўлиб қолиши ёмон. Ана чаноқдаги пахталарнинг ярми терилиб, ярми осилаб ётибди. Эгатлар худди қиров тушгандай оппоқ. У қиров эмас, «оқ олтин». «Қош қўяман деб кўз чиқариб, яна колхозчига дардисар орттирдикмикан-а?»

Механизатор қийналади. Неча кундир ўйланади, режа тузади, қўли бўшади дегунча машинанинг авра-астарини ағдаради...

Юлдузлар кечаси билан милтиллаб чиқишди. Улар худди нажот истаб жовдираётган кўзларга ўхшарди. Ерда осмондагидан ҳам кўп ва ёруғ юлдузлар бор. Улар кўчаларда, уйларда терим машиналарининг манглайида порлайди.

Осмон юзи оқариб-бўзарди. Кейин уятдан лоларанг қизарди. Начора. Одамларга туннинг ҳам, куннинг ҳам фарқи йўқ экан. Тун чекинди.

Механизатор йигитнинг киртайган кўзлари мамнун боқади. Ғўзапоялар шип-шийдам, тележкалар пахтага тўла.

Тонг отиб, ҳовлини янги ёпилган ноннинг ҳиди тутиб кетганида кекса Она кўзларига ёш олиб келинини олқайди. — Кам бўлма, қизим. Келин қайнонаси олдига ҳозиргина тандирдан узилган қовоқ сомсадан қўйди. Она атиги яримта сомса еди, холос. Одам қариса ёш боладай инжиқ, меҳрга зор бўлади деганлари тўғри экан. Онани келинининг меҳри тўйдирди.

Кўзида чала уйқу, невараси бувисидан сўрайди.

— Буви, тушимда пахта териб юрган эмишман, нима бўларкин?

Буви неварасининг бошини силаб дейди: — «Пахта — оқлик, поклик, ёруғлик, она қизим. Ниятингга етасан..»

Невараси бир дастурхон сомса кўтариб, навбат олишгани машиналар сузаётган далага кетди. У юриб эмас, гўё учиб кетди. Бувисининг қараб турганини сезиб, қадамини секинлатди. Бувиси кошки сезмаса экан. Бугун туриш-турмушинг айтиб турибдики, севиб-севилибсан...

Келини ҳам теримчилар билан далага ошиқади. Улар кўздан йўқолгунча термулиб қолди... «Тушларига пахта киради. Кечаси ҳам пахтани ўйлашади..»

* * *

Шанба куни...

Телефон жиринглайди.

— Лаббай?

— Пахта штабими?

— Ҳа.

— Бизнинг бригадамиз беш кунда йиллик планни тўлдирди. Гектарига 45 центнердан ҳосил олдик. Ялпи ҳосилнинг 90 проценти машиналарда терилди.

Бу хабар — хамир учидан патир, ҳалол меҳнатнинг дастлабки ғалабаси эди...

Кунлар ўтган сайин, телефондан тинимсиз хушхабарлар оқарди. Рақамлар, рақамлар.. Кундан кунга рақамларнинг салмоғи ортиб бормоқда. Рақамлар пахтакор меҳнатидан сўзлайди...

Папка тўла шеър қўлтиқлаган ҳавaскор шоир машина бюросининг эшигини очди. Машинистка қизларни кўздан кечирди. Ҳаммаси иш билан банд. Бармоқлари ҳарфдан-ҳарфга илдам кўчади.

— Пианино чалгандек-а, — деди ҳавас билан секингина у. Ҳеч ким ғинг демагач, хижолат бўлиб залга чиқди. Ўзини қойиди. «Сен излаган бекорчи бу жойларда йўқ!» Корректорлар хонасида ҳалқа-ҳалқа тутун. Корректорлар эртанги газетани ўқиш билан овора. Навбатчи юрагида ғулғула. Биронта хато ўтмаслиги лозим, газетхонлар жуда синчков. Навбатчига оғир масъулият юкланган. Бугун туғилаётган газетага жавобгар у...

Бугун шанба...

Кўчаларда одам сийрак. Катта идора қошида автобуслар турнақатор тизилибди. Олдинги автобус деразасига шиор битилган: «Ишчи билан деҳқон бир жону-бир тан...»

Ҳар бир автобус ёнида ишчилар давра қуришган. Йигитлар кафтларидан ўт чиқариб, бараварига қарсак урадилар.

Жиккакгина йигит овози борича, ўзи қўшиб-чатиб қўшиқ куйлайди:

— Ҳай... Ҳай, омон-омоней.

— Шу укам ўйнамаса иш ёмоней, омон...

Даврада созанданинг «укаси» дев қомат йигит ёниб-куйиб, учиб-қўниб ўйинга тушяпти. Даврада турганларнинг ҳаммаси ўйинга тушиб кетишдан ўзини зўрға тийишяпти. Кошки оёқлари тинч турса экан...

— Кўпга келган тўй, деб шуни айтадилар-да! — йўловчилардан бири ҳамроҳига шивирлайди.

Милиционер ҳуштагини чуриллатди. Олдинги автобус қўзғалди. Бир дунё шодлик билан шаҳарликлар далага йўл олишди.

Бугун шанба...

Эрталабдан киоска олди гавжум. Сотувчининг қўли-қўлига тегмайди.

Кўзлар сводкани излайди. Мактаб ўқувчиси йўл-йўлакай пахта тайёрлашнинг бориши ҳақидаги маълумотни ўқиб бормоқда. Гоҳ-гоҳ ўқишдан тўхтаб, бармоқларини букиб санай кетади.

— Кеча 1,24 процент, бугун 1,76... Демак, бир ҳафтада план бажарилади. Бешта область бажарибди, — дейди отахон кўзойнагини артиб қайта-қайта маълумотни ўқир экан. Балли, азаматлар!

Тонналаб ўсяпти, процент ўсяпти, ютуқлар билан кўнгиллар ҳам ўсяпти...

Тўйнинг бўлди-бўлдиси, келиннинг келди-келдиси қизиқ дейишарди. Планнинг тўлди-тўлдиси ҳам барчанинг оромини ўғирлаган..

Мени қишлоққа юборишди. Қорамағиз юзли, оддий, содда, мард қишлоқ кишилари менга жуда-жуда ёқади. Менинг қаҳрамоним кекса деҳқон лўнда-лўнда, қисқа-қисқа гапиришга уринади.

— Кўп пахта тер деб ҳеч ким бошимизда ёнғоқ чақмади. Меҳнат қилсак ўз элимиз, ўз еримиз, ўз хўжалигимиз, ўз ризқ-рўзимиз учун қиламиз. Тушунган одамга бир оғиз гап кўп, икки оғиз гап юк. Хўжалигимиз йиллик планни уддалади.

Одамлар бир-бирига яхши тилак билдиришганида пахтани тимсол қилиб олишади. «Қалбингиз пахтадай оқ экан». Пахтакорнинг қалби оқки, пахтаси оқ, табиат пахтага пахтакор қалбидан ранг берган, далалари ўзидай саҳий. Меҳнатдан олтин бунёд қилинса, бундан ҳам ортиқ мўъжиза борми?

Саодат МАТЕҚУБОВА.

Эммануил Моисеевич БЕНЬЯМИНОВИЧ

Ўрта Осиёнинг мелиорация ва сув хўжалиги соҳасидаги энг кекса ходими, ирригация-мелиорация лойиҳаси бўйича йирик мутахассис, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор, Ленин мукофоти лауреати Эммануил Моисеевич Беньяминович вафот этди.

Э. М. Беньяминович 1903 йили Тошкентда фельдшер оиласида туғилди. Меҳнат фаолиятини 1923 йили Ўрта Осиё сув хўжалиги бошқармасида техникликдан бошлади. Эммануил Моисеевич 1930 йили Ўрта Осиё пахтачилик-ирригация политехника институтининг сув хўжалиги факультетини битириб, инженер-мелиоратор ихтисосини олди.

1929 йилдан то умрининг охиригача А. А. Саркисов номли «Средазгипроводхлопок»нинг ирригация ва мелиорация қурилиши бўйича лойиҳа-қидирув ва илмий-тадқиқот институтида ишлади. Унинг бутун меҳнат фаолияти Ўзбекистонда ва Ўрта Осиёнинг бошқа республикаларида катта программадаги ирригация ишларини амалга оширишга бағишланди.

Э. М. Беньяминович энг йирик сув хўжалиги проблемаларини ишлаб чиқишга, жуда кўп мураккаб техника лойиҳаларини тузишга бошчилик қилди. Халқ ирригация қурилишларида қатнашди.

1943 йилдан бошлаб Эммануил Моисеевич Мирзачўлни суғориш проблемаларини ҳал этишга киришди. У суғоришнинг умумий схемасини ишлаб чиқиб, Мирзачўлнинг объектлари бўйича бир қатор техник лойиҳаларни тузди. 1956-1960 йилларда унинг бошчилигида Мирзачўлни суғоришнинг бош плани ишлаб чиқилди. Бу план Мирзачўлни комплекс қуриш ва ўзлаштиришга асос солди. Эммануил Моисеевич Мирзачўлни суғориш ва ўзлаштириш лойиҳасининг бош инженери, «Средазгипроводхлопок» институтининг бош инженери бўлиб ишлаб туриб, бу объект бўйича техникавий ва ишчи лойиҳаларни тузишга бевосита бошчилик қилди.

Э. М. Беньяминовичнинг меҳнатларини партия ва ҳукуматимиз юксак тақдирлади. У Қизил Юлдуз ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари, медаллар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган эди. 1955 йили унга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор деган фахрий унвон берилган эди. Мирзачўл ерларини суғориш ва комплекс ўзлаштиришда прогрессив методларни ишлаб чиқиш ва жорий этишдаги иштироки учун 1972 йили унга Ленин мукофоти берилди.

Талантли инженер, ажойиб инсон ва ўртоғимиз Э. М. Беньяминовичнинг вафоти оғир жудолик бўлди. Э. М. Беньяминовичнинг ёрқин хотираси уни билган ҳамма кишиларнинг қалбида ҳамиша сақланади.

Ш. Р. Рашидов, Н. М. Матчонов, Н. Ж. Худойбердиев, В. Г. Ломоносов, И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, А. Д. Бесчастнов, И. Р. Қурбонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Қ. К. Камолов, Н. М. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. Р. Расулов, С. У. Султонова, Г. А. Габриельянц, М. Я. Буреш, Т. Г. Зинин, С. М. Мамарасулов, Н. Р. Ҳамроев, В. В. Чернов, Е. И. Озерский, Р. А. Алимов, Б. Д. Коржавин, В. В. Пославский, Д. К. Терситский, А. И. Тихомиров.

МЎЛ ҲОСИЛ

Калинин районидаги «Москва» совхозида сабзавот ва полиз маҳсулотлари мўл бўлди. Совхознинг миришкор деҳқонлари етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмай ўз вақтида йиғиштириб олдилар. Шаҳарликлар дастурхонига 3650 тоннадан зиёд сабзавот ва полиз маҳсулотлари етказиб берилиб, социалистик мажбурият ҳам ошириб бажарилди.

Бунга А. Алимжонов, А. Шерматов, Х. Хан ўртоқлар бошлиқ бригада сабзавоткорлари катта ҳисса қўшдилар. Совхозда шу кунларда қўшимча мажбурият ҳисобига сабзавот ва полиз маҳсулотлари топширилияпти.

А. ФОЗИЛОВ,
У. ЮСУПОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ФАКТЛАР ТАСДИҚЛАНДИ

Наманган шаҳрининг 5-микрорайони территориясидаги сабзавот маҳсулотлари билан савдо қилувчи магазин ходимлари қаллоблик қилишяпти. Улар маҳсулотни белгиланганидан ортиқ нарх билан сотишмоқда, тарозидан уриб қолишаётир. Пойафзал фабрикасининг ишчилари редакцияга йўллаган шу мазмундаги хат юзасидан Наманган шаҳар Совети ижроия комитетининг ички ишлар бўлими текшириш ўтказди.

Олинган жавобда айтилишича, хатда келтирилган фактлар тасдиқланган. Савдо қоидасини бузганлиги, харидорларни алдаганлиги учун магазин сотувчиси Абдуваҳоб Ортиқов ишдан бўшатилган. Магазин ходимлари Абдуқодиров ва Насриддиновларга чора кўриш шаҳар пишчеторги раҳбарларига ҳавола қилинган.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

«МУЗИКАЛИ ТЕЛЕГРАММАЛАР»

Шу КУНЛАРДА пойтахтимизда меҳмон бўлиб турган югослав артистлари ўз концерт программаларини «Музикали телеграммалар» деб аташган. — Ансамблимиз томошаларини ана шундай янгича ном билан аташимизнинг сабаби, — дейди бадиий раҳбар Дражену Бончу, — биз олдинги программаларга сира ўхшамаган, бутунлай янгича, ранг-баранг программа тузмоқчи бўлдик. Айтишим мумкинки, программамиз муваффақият билан томошабинлар орасида шуҳрат топмоқда.

Тошкентдаги Свердлов номли концерт залида югославиялик санъаткорларнинг гастрол-концертлари муваффақиятли давом этди. Пойтахтимиз санъатсеварлари бу ёш артистлар ижросида жарангли ва серзавқ ашула, рақс, куйларни мароқ билан тинглаб, томоша қилдилар. Меҳмон санъаткорлар орасида югослав эстрада санъати юлдузлари ака-ука Мики ва Зоран Евремович, таниқли солистка Гордана Омерачич, истеъдодли санъаткорлар Дарко Колар, Зага Прнич ва бошқалар бор.

Югославиялик ёш, лекин талантли коллектив намойиш этган концерт номерлари тошкентлик санъат шинавандаларида яхши таассуротлар қолдирди.

Рассом Н. Меламед чизиб келган расмларда (чапда) Мики Евремович, Зорам Евремович, Эдвин Флисер ва Мирьяна Бесиревичлар тасвирланган.

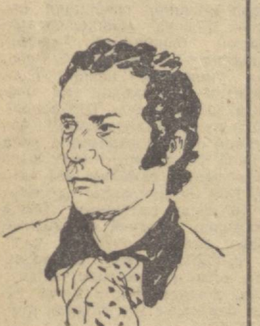

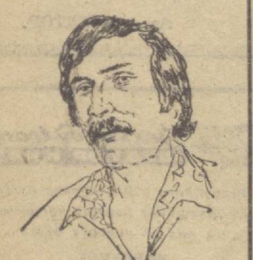

ПЛАНЕТАМИЗДА

ФАВҚУЛОДДА ҲОЛАТ ДАВОМ ЭТТИРИЛАДИ

НАЙРОБИ, 17 ноябрь. (ТАСС). Порт Луидан хабар беришларича, Маврикия парламенти мамлакатда шу йил 20 декабрда муддати тугайдиган фавқулодда холатни яна олти ойга давом этзириш тўғрисидаги қарорини тасдиқлади. Ҳинд океанидаги оролда бўлган шу давлат территориясида забастовка ҳаракати кучайганлиги муносабати билан ўтган йил декабрдан бошлаб фавқулодда ҳолат жорий этилган эди. Докерлар, давлат корхоналари ва муассасаларининг ишчилари, шунингдек, лавлагизорларнинг ишчилари иш ҳақи оширилишини ва умуман меҳнат шароити яхшиланишини талаб этиб, иш ташлаган эдилар.

ПАРИЖДА ЯНА УЧРАШУВ

ПАРИЖ. 20 ноябрда Парижда Вьетнам билан Америка томони яна учрашади. Ле Дик Тхо ва Суан Тхюи бу ерда АҚШ президентининг ёрдамчиси Г. Киссенжер билан учрашадилар. Вьетнам информация агентлигининг бу ерда эълон қилинган баёнотида шу ҳақда хабар берилди.

Мамлакатдан ҳайдаб чиқарилди

КАМПАЛА, 17 ноябрь. (ТАСС). Уганда хукумати Уганданинг полиция кучлари составида турли лавозимларда ишлаётган 9 та инглиз офицерини мамлакатдан чиқариб юбориш тўғрисида буйруқ берди. Кейинги икки ой мобайнида мамлакатдан шу билан инглиз офицерларининг иккинчи группаси чиқариб юборилмоқда. Ҳукумат бу қарорни полициядан ва хавфсизлик хизматидан барча инглизларни бўшатиб юбориш тўғрисида мудофаа кенгашининг берган тавсиясига мувофиқ қабул қилди, чунки уларнинг фаолияти «Уганда халқининг манфаатларига зид», деб топилди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ КОЛОМБО. Шу кунларда СССР ташкил этилганлигининг эллик йиллигига бағишланиб Коломбода ўтказилаётган совет савдо-саноат виставкаси республикада катта муваффақият қозонмоқда. Виставкани кўздан кечириш учун мамлакатнинг энг олис жойларидан кишилар келишмоқда. Кўргазмани ҳозирнинг ўзидаёқ 300 мингга яқин киши келиб кўрди.

Шри Ланка Республикасининг Бош министри Сиримаво Бандаранаике виставкани келиб кўрди. У кўргазмага қўйилган станокларни, қишлоқ хўжалик машиналарини, енгил саноат буюмларини, «Восток» космик кемасининг моделини ва бошқа экспонатларни қизиқиш билан кўздан кечирди. «Буларнинг ҳаммаси менда унутилмас таассурот қолдирди, — деди бош министр экспозицияни кўздан кечиргач. — Бу Совет Иттифоқи эришган улкан муваффақиятларнинг ажойиб далилидир. Мен бу ерга келганлигимдан ғоят шодман».

◆ БОГОТА. Колумбиянинг Букараманга шаҳрида Компартиянинг ташаббуси билан СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Мамлакатдаги турли сиёсий, касаба союз, студентлар ташкилотларининг вакиллари ўз сўзларида Совет Иттифоқи ташкил топган йиллар мобайнида янги жамият қуришда жуда катта муваффақиятларга эришганлигини уқтириб, тинчлик, социализм учун, империализм зулми остида азоб чекаётган барча мамлакатларнинг халқларини миллий озодликка чиқариш учун кураш ишига катта ҳисса қўшганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Йиғилиш қатнашчилари қабул қилган резолюцияда «Улуғ совет халқига ва унинг шонли авангарди — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига» қойил қолганликларини изҳор этдилар.

◆ ПХЕНЬЯН. Корея Халқ Демократик республикаси билан Малагаш Республикаси ўз ўрталарида дипломатия муносабатларини ўрнатдилар. Шу ҳақдаги қўшма ахборотни Пхеньянда КХДР ҳукумати номидан — ташқи ишлар министри Хо Дам, Малагаш Республикаси ҳукумати номидан — ташқи ишлар министри Дидье Рацирака имзоладилар.

◆ ДЕҲЛИ. Жагдеш Чанд Ажмани Ҳиндистон Республикасининг Германия Демократик Республикасидаги биринчи элчиси қилиб тайинланганлиги Деҳлида расмий равишда эълон қилинди.

Болгарияда чорвачилик қишлоқ хўжалигининг асосий соҳаларидан бири. Пастдаги суратда: мамлакатнинг Плевен округидаги Червен Брягдаги тўла механизациялашган янги чорвачилик фермаси тасвирланган.

Варна шаҳрида уй-жой қурилиши янада тезлашиб кетди. Юқоридаги суратда: «Рупи» уй-жой районининг ёш граждан-лари.

БТА—ТАСС фотоси.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

ПАРИЖ, 17 ноябрь. (ТАСС). Озодлик кучлари Жанубий Вьетнамнинг кўп районларида муваффақиятли жанговар операцияларни давом эттирмоқдалар. Сайгондан олинган хабарларга қараганда, ўтган кеча-кундузда шимолий ҳарбий секторда энг шиддатли жанглар бўлган. У ерда кеча кечқурун халқ озодлик қуролли кучларининг артиллерияси душманнинг Куангчи шаҳридан шимолдаги иккита истеҳкомини ўққа тутди. Ана шу вилоят марказидан 10 километр нарида қонли жанглар давом этмоқда. Императорларнинг собиқ пойтахти — Хюэ атрофидаги жанглар яна қизғин тус олди. Дананг шаҳридан жанубдаги 19-тош йўлда ватанпарварлар душманнинг транспорт колоннасини ўққа тутиб, бир неча харбий машинани яксон қилдилар. Америка авиациясидан мадад олиб турган қўғирчоқ режим қўшинлари бомбардимонлар натижасида жуда вайрон бўлиб кетган ва 31 октябрдан бери ватанпарварлар қўлида турган Бато шаҳрини ишғол қилишга яна уриниб кўрди. Халқ озодлик қуролли кучларининг бўлинмалари бугун бу уринишни даф этди.

Ўтган кеча-кундуз мобайнида Американинг «В-52» бомбардимончи самолётлари Жанубий Вьетнамнинг турли районларига 18 марта хужум қилди. Шундан Куангчи шаҳрининг атрофларига саккиз марта, Жанубий Вьетнам пойтахтининг атрофларига олти марта бомбалар ёғдирилди.

ХАНОЙ, 17 ноябрь. (ТАСС). Озодлик матбуот агенлигининг хабарида айтилишича, Меконг дарёси этакларидаги Чавинь вилоятида ҳаракат қилаётган озодлик кучлари ноябрь ойининг дастлабки ўн кунлигида қўғирчоқ Сайгон армиясининг салкам 500 солдат ва офицерини сафдан чиқардилар. Кўп миқдорда ҳарбий техника яксон қилинди, ўқ-дори сақланадиган бир неча омбор портлатиб юборилди.

Озодлик кучлари Биньлонг вилоятида октябрь ойида ўтказган жанговар операцияларнинг муваффақиятли якуни шу бўлдики, душманнинг 1200 солдат ва офицери ўлдирилди, жароҳатлантирилди ва асир қилиб олинди, ўн битта истеҳком вайрон этилди, битта самолёт уриб туширилди, кўп миқдорда ҳарбий техника қўлга туширилди.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 — «Кичкинтой». 10.10 — Ёзувчилар — болаларга. **Саъми Абдуқаҳҳор.** 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — Мультфильмлар. 11.40 — Бугун ракета қўшинлари ва артиллерия куни. 11.55 — Музикали киоска. 12.25 — Бадиий фильм. 13.40 — Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун кўрсатув. 14.00 — **Оққуш кўли** (балет). 16.50 ТОШКЕНТ. 16.55 — «Санъат ғунчалари». 17.30 — Бугун — ракета қўшинлари ва артиллерия куни. 18.00 — Концерт. 18.35 — Ахборот. 18.50 — **Эътибор Охунова** шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Республика областларининг телефестивали. **Сирдарё области.** 22.00 — МОСКВА. 22.30 — Концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 16.50 — МОСКВА. Қишлоқ янгиликлари. 17.50 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 18.50 — **Хоккей: «ХИМИК»** (Воскресенск) — «ДИНАМО». 20.25 — **Россия қалби** (бадиий фильм). 22.00 — ТОШКЕНТ. Ноз-неъмат бунёдкори. 22.30 — **Насриддин Хўжандда** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19/XI да **Этик кийган мушук** (кундузи), **Травиата** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/XI да **Йўлчи юлдуз** (кундузи), **Самандар** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/XI да **Ҳалима**, 20/XI да **Менинг жаннатим.**

КИНО

19 лар комитети — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 минутда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ижорск батальони — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тилла зирак — НАВОИЙ НОМЛИ (кундуз ва кечқурун).

Қопқон — ҲАМЗА НОМЛИ (кундуз ва кечқурун).

Менинг исмим масхарабоз — «СПУТНИК» (кеч соат 7 ва 8 да).

Аёллар ва берсальерлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА», «СПУТНИК», САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг

ЎРТА ОСИЁ ГЕОЛОГИЯ ВА МИНЕРАЛ ХОМ АШЁ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (САИГИМС)

қуйидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

илмий-техника ахбороти бўлимининг раҳбари (фан доктори ёки кандидати);

Разведка мақсадида пармалаш, минералогия ва геохимия, петрология ва регионал геология секторларининг раҳбарлари (фан докторлари ёки кандидатлари);

лаборатория раҳбарлари: химиявий технология, минерал ҳосил қилувчи эритмалар (фан кандидатлари);

бўлимларнинг катта илмий ходимлари: геология-қидирув ишлари, бойитиш ва химиявий технология методикалари (фан кандидатлари);

бўлимларнинг катта илмий ходимлари: фойдали қазилмалар геологияси (9 ўрин), петрология, минералогия ва геохимия (5 ўрин), геология-қидирув ишлари методикаси (12 ўрин), минерал хом ашё экономикаси, минерал хом ашёни физик ва химиявий-аналитик текшириш методлари (2 ўрин), бойитиш ва химиявий технология.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳар, ГСП, Т. Шевченко кўчаси, 15-уй.

«Главсредазирсовхозстрой», Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги коллегиялари, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг сув хўжалиги проблемалари бўйича илмий советн, А. А. Саркисов номли «Средазгипроводхлопок», «Средазгипроцелипстрой», «Узгипроводхоз» лойиҳа-қидирув институтлари, Ирригациялаш бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси, «Оргтехстрой» лойиҳа-технология трести, В. Д. Журин номидаги САНИИРИ институти «Средазгипроводхлопок» институти илмий-техника совети раисининг ўринбосари, республика сув хўжалигининг кекса ходими, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор, Ленин мукофоти лауреати

Эммануил Моисеевич БЕНЬЯМИНОВИЧнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қиладилар.

ТУБАНЛАШИШ

АХЛОҚИЙ ЁТ КИШИЛАР

Газетамизнинг 17 ноябрь сонида «Советлар Иттифоқининг гражданиман» рубрикаси остида «Фахр»... деган материал босилиб чиқди. Бугун шу материалнинг автори совет диёрида туғилиб-ўсган ва шунга қарамай, бизнинг ахлоқимизга ва бизнинг жамиятимизга бутунлай ёт киши,—шаҳрисабзлик врач А. Абрамов тўғрисида ҳикоя қиламиз.

Шаҳар устида кўтарилган тўзон турли рангда товланади. Сариқ, қизил, пушти ранг барглар қуёш шуълалари гирдобида тўкила тушади—ҳамма вақтдаги каби кишилар ҳар сафарги тугаб бораётган йилни байрам пашидаси ва умидбахш ўйчанлик ҳислари билан кузатиб қўяди.

Кузнинг ёрқин либосини фақат бир кишигина пайқамагандек. У ўз ўтирган столидан ташқари, атрофида ҳеч нарсани пайқамасди.

У тепа лабини қимтир ва шу дақиқаларда унинг кўзлари қисилиб, юзида ишончсизликдан фаромишлик ва аянч аломатлари кўринар эди.

Мен кетмоқчиман, деб такроран оҳиста, эшитилар-эшитилмас тўнғиллади. Абухай Искеяевич титраган бармоқларининг учи билан стол тепасини супиргандек, кўз илғамас асбобда ўйнагандек, менинг юзма-юз дуч келиб қолишимдан ҳадиксирагандек уҳ тортарди: «Бобом билан кўришишни, у билан бирга яшашни истайман, деб айтган эдим-ку. Бундан бошқа сабаб йўқ».

Абрамов бизнинг суҳбатимизни аввал бошдан сўроқ деб ўйлади. Бу ҳол унинг жавоблари ташвишлилиги, кўзлари ғазабнок қисилаётганлигидан, узоқ ўйланиб кетиши, кутилмаганда, гўё автоматдан навбатдаги ўқ узилгандек бир оҳангда тез-тез гапиришидан сезилар эди. Унинг бу атвори ғалати эди. Район партия комитетининг ходимлари, врачлар, уни билган кишиларнинг ҳаммаси Абрамовга яқин-яқинларгача хос бўлган босиқлик ва яхшиликка мойил характери ҳақида сўзлашар эди.

Бироқ бу унга ҳали яқингача хос бўлган характер эди...

Шаҳрисабз район партия комитети ташкилий бўлими мудири А. Қ. Қурбонов бундай дейди:

— Мен Абрамовни қарийб 20 йилдан бери биламан. У Исроилга кетмоқчи бўлаётганлигини эшитиб бутунлай ҳайратда қолдим. Кейин бизга шу нарса маълум бўлдики, у бир неча йиллардан буён 30- йилларнинг бошларида чет элларга муҳожир бўлиб кетган бобоси Аврам Беньяминов билан қариндош-уруғчилик алоқаларида бўлиб келган... Абрамов шаҳарда жуда катта обрў қозонган киши ва унинг шундай муддаоси борлиги у бу ҳақда шахсан сўзлаб берганига қадар ишониш мумкин ҳам бўлмаган бир ҳолдек туюлди.

Абдували Қурбонович шаҳарда ҳеч ким, бирон киши ундан бундай ҳатти-ҳаракатни кутмаган эди деб айтганлиги билан ҳақли эди. Дарҳақиқат, врачга нисбатан ҳурматнинг чеки бўлмаган. 3 соат давом этган суҳбатимизнинг пировардини эслайман: «Шаҳрисабзда мен билан иноқ бўлмаган бирон кишини тополмайсиз. Бунинг боиси нимада деб ўйларсиз. Иноқ бўлмаслик учун бирон боисга йўл берган эмасман. Шуни айтишим мумкинки, ҳамма билан яхши муомала қила олганлигим туфайлигина шундай яхши иззат-ҳурмат эгаси бўлдим».

Шу нарса шак-шубҳасизки, сабр-тоқатли бўлиш, одамларга нисбатан зийраклик энг яхши фазилатлардир. Бироқ Абрамовнинг сифатлари бошқача! «Ҳамма билан яхши муносабатда бўлиш»ни у бировларга ёқиш учун бошқаларга қабиҳлик қилиши мумкин кабилида тушунади. «Совет ҳокимияти мени бирон-бир сабабдан камситган эмас, мен бошқалардан ёмон яшаганим йўқ, СССРдан хафа эмасман. Пок дил билан кетаётирман...»

Абрамов ўзи айтаётган гапларга шахсан ишонишга тайёрга ўхшар эди. Лекин унинг: «Мен ҳеч кимни хафа қилганим йўқ, ҳеч кимга ёмонлик қилган эмасман»! деган сўзлари риёкорона эшитилади. Иш манфаатларига, уни турли жамоат ташкилотларига бир неча бор сайлаб қўйган неча юзлаб совет кишиларининг ҳурматига хиёнат қилган, аслини олганда, у Ватан, ёшлиги, қирқ йил мобайнида кўрган умри уни нима билан боғлаган бўлса, ана шуларнинг ҳаммасини йўққа чиқариб ташлаган бир вақтда қандай пок дил ҳақида гап бўлиши мумкин?!

Абрамовнинг тушунчасида ёмонлик қилиш — албатта бировни сўз билан ҳақорат қилиш, жисмоний жароҳатлаш, ўлдириш демакдир. Бироқ Абрамовнинг Ватанни ташлаб кетиши ҳар биримизни ҳақорат қилиш эмасми, ахир! Яқин вақтлар ичида «мулойим», «меҳрибон», ҳатто муқаддас дўст бўлган (аниқроқ айтсак, собиқ дўст бўлган) ҳамкасбларига тузатиб бўлмайдиган маънавий зарар етказиш эмасми, ахир?

Шароитларга мослашиб олиш, яхши кўриниш, ҳеч нимага қаршилик кўрсатмаслик Абрамовнинг чинакам қиёфасини ҳамиша кўрсатиб келган сифатлар эмасми.

Шаҳрисабз шаҳар касалхонаси қабул бўлимининг мудири А. М. Маҳмудов бундай дейди:

— Абухай Искеяевични мактабда синфдошлик вақтларимдан эслайман. 1951-1957 йилларда Самарқанд медицина институтида у билан бирга ўқидик. Ана шу вақт мобайнида унда бирон-бир алоҳида диққатга сазовор нарсани сезмаганман. Ҳамма қандай бўлса, шундай эди — яхши ўқиб, пахта теришга бориб турар эди...

«Бошқалар қандай бўлса, шундай эди». Кўпинча хрестоматик формулировка бўлиб қолган ана шу гап заминида носамимий киши яширинадики, унинг ҳаётий принципи принципсизликдан иборат бўлади. Буни эса Маҳмудов пайқай олмаган.

Касалхона рентгенологи Х. Т. Тўхтаев бундай дейди:

— Абрамов поликлиникада ўн йил ишлади. У аслида қандай эканлигини ҳамма билганига қадар бош врачнинг ўринбосари бўлди. Ташкилотчилик қобилияти унда ҳеч қачон сезилган эмас, бу ҳол, ишга таъсир этмай қолмайди, албатта — у сабот-матонатли, «иш учун жонини фидо қиладиган» деб аталадиган кишилардан эмас эди. Унга танбеҳ берсалар индамас, бу ҳақда лом-мим демасди. «Сен ҳақ бўлақол» деган принципга амал қилар эди. Бундай кишилар эса жуда мултони бўлади.

— Кейинги вақтда Абрамов ўзгариб қолганлигини пайқамадингизми?

— У илгарилари жуда ҳам дилкаш эди, энди одамлардан ўзини четга оладиган бўлиб қолди. Биз Абрамов билан бир бўлимда — рентген диагностика бўлимида ишлаймиз. Эрталаб соат 8 да одатга кўра, кабинетга келувчи одамлар кўп бўлади. Бир куни кутилмаганда Абухай Искеяевич менинг ёнимга келиб: «Биласанми, мен соат 11 га келаман, қаршилик қилмайсанми»? деди. Бу вақтда эса одатда келувчилар битта-иккита одамдан ошмайди. Абрамов учун кишиларнинг назаридан четроқ рентген кабинетининг қоронғулигига шўнғиб кетишга интилиш характерли бўлиб қолди. Бу эса фикримча жуда диққатга сазовор бир ҳолдир.

Абрамовнинг: мен биринчи бўлиб берган: «пиёда кетамизми ёки автобусга ўтирамизми» деган саволимдан саросимага тушганлигини пайқаганлигимни тан олишим керак. У бошини қуйи солиб борар ва кишиларнинг назаридан ўзини четга оларди. У баъзиларга Шарқ одатига кўра қўлини кўксига қўйиб бошини қимирлатиб қўярди, ошкора нафрат билдирмаган кишилар ҳам ўрганишдан шу тарзда таъзим қилардилар. Ўткинчилардан бири ундан ўзбек тилида: «Шундай дегин, наҳотки кетадиган бўлсанг?», деб хайрихоҳлик билан сўраганда, Абухай Искеяевич истеҳзо назари билан ғамгин иржайиб: «Маълум эмас».. деб қўйди.

Бу ўринда ҳам у ўзига содиқлигича (у бунга аҳди-паймон қилган) — носамимийлигича қолаверди.

Унинг бу қарори шаҳрисабзликлар учун кутилмаган воқеа бўлиб, уларда қарама-қарши фикрлар туғдирди. Менинг келишим арафасида икки мўйсафид Абрамов туфайли жанжаллашиб олишди, улардан бири врачни хоин деб атади. Рентген кабинетига келувчи баъзи кишилар ундан қўрқадиган бўлиб қолдилар. Ҳ. Т. Тўхтаевнинг гапларига қараганда, беморлар унинг ҳузурига «Абрамов бизни нурлантириб қўймаётирми?», деган савол билан мурожаат қилишарди. Меҳнат стажи ўн олти йилга етиб қолган врач ҳақида, Тошкентда икки марта (Шаҳрисабзда бирдан-бир рентгенолог бўлиб) олти ойлик стажировкадан ўтган, «СССРда соғлиқни сақлаш аълочиси» нишонини кўксига тақиб юрган врач ҳақида унинг ҳамкасби Хайрулла Тўхтаевичга бундай гапларни эшитиш қандай бўларкин?

1972 йил 2 июлда Тель-Авивдан № 22326 ташрифнома олганлиги эвазига Абрамов жамоатчилик нафратига сазовор бўлди. У чегара нариёғида ваъда қилинган ва ақл бовар қилмайдиган бахт-саодатга ўз меҳнатининг ёрқин самараларини айирбош қилди.

Иқтисодий тартибдаги мулоҳазалар сизга далда бермаётирми?

Афтидан, бу савол Абрамовга бир эмас, бир неча бор берилган, у зудлик билан қуйидагича жавоб берганлигини бошқа нима билан изоҳлаш мумкин:

— Йўқ, йўқ... Ҳеч қандай меросхўрликка умид боғлаётганим йўқ, капиталист бўлмоқчи эмасман, буни менга ҳеч кераги йўқ.

— Исроилда ўз ихтисосингизда ишлашга умидингиз борми? Сиз Қуддусда чиқадиган «Жерусален пост» газетасининг «аслини олганда муҳожир-медикларнинг ҳаммаси ўз тақдиридан норози, уларнинг ҳар бирига иш ахтариб турли шаҳарлардаги кўплаб муассасаларнинг остонасига бош уриб сарсон-саргардон бўлиб юришга тўғри келяпти», деб эълон қилган хабарларини биласизми?

— Ҳа, мен бу ҳақда «За рубежом» обзорида ўқидим: билмайман, ҳеч нарса билмайман.

— Демак, ўзингизга мутлақо нотаниш мамлакатга у ерда сизни нима кутаётганлигини билмай туриб, онгли равишда жўнаб кетаётирсизми?

— Шундай дейиш мумкин.

Буни Абрамовнинг виждонига ҳавола қиламиз. Гарчи «бобоси билан кўришиш» учун (бу эса унинг ўз жиянига «жаннат олмалари» ваъда қилган Остап Бендерни эслатади) ташрифнома олиши биланоқ дарҳол зудлик билан уйини сотиш тўғрисида қарор қабул қилиш мутлақо зарур бўлмаса керак. Бунинг аксича, ниқоб Абрамовнинг иродасиз, характерсиз бир киши эканлигини кўрсатиб турибди. Бироқ эси-ҳуши бугунлай расо, бутунлай мустақил киши наҳотки ўзининг қилаётган қабиҳона ишини тушунмаса?

— Шу йилнинг июль ойидан кейин нима рўй берганлиги ҳақида афсусланасизми?

— Нима фарқи бор.., Бўлар иш бўлди. Ниҳоят, менга жўнаб кетишим тўғрисида гаплашишни ҳам ҳатто таъқиқлаб қўйишлари керак эди!

Бу ҳол эса аксинча эмас, балки ниқобланган тухматнинг айни ўзгинаси. Ҳақорат қилинган ҳақиқатгўй бўлиб олган Абрамов одамларнинг унга нисбатан илтифотсиз қараётганлигидан шикоят қилади. Ҳақиқатда эса у билан врачнинг бурчи тўғрисида, совет гражданининг орномуси ва виждони тўғрисида бошқаларга қараганда ҳам кўпроқ гаплашилди. Абрамов ўзининг охирги «кетаман» деган сўзини ҳақиқатда совет тузумидан, социалистик укладдан, Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган отасининг қабридан, порлоқ бугунги кунимиз учун ўзларининг энг азиз жонларини фидо қилган минг-минглаб курашчиларнинг қонидан юз ўгирди. Абрамовнинг «пок дил билан», «ҳеч кимга ёмонлик қилганим йўқ» деган гапларининг ҳақиқий авра-астари мана шунда.

Абрамов 40 йил мобайнида биздан ўзининг риёкорлик қиёфасини яшириб келди. Ҳаётимизнинг маънавий қимматликларига обивателларча муносабатда бўлишдан ишда расмиятчилик, принципсизлик ва беқарорлик, одамлардан қўрқиш йўлига ўтиб олган Абухай Абрамовнинг тубанлашув манзиллари шулардан иборат бўлиб, эндиликда у Совет Иттифоқида унинг граждани бўлмай, ўзининг сохталиги, мураккаб «ювош» характерига монанд яшаяпти.

А. МЕЛАМЕД,

(«Кашкадарьинская правда»дан).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. 272. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 34697. Р. 15430.